

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climata

103

Anul 10

noiembrie-
decembrie 2017

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

literare

Revistă literară și de cultură românească

Fondată: mai 2007

Ignat Bednarik - La troiță

Climate literare

Semnează în acest număr

Vasile Voiculescu/ Poem...3
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În cautarea Adevărului...4
Dragoș Niculescu/Studiu, filozofia culturii...6
George Anca/ Haiku...9
Ioan Romeo Roșianu/ Nevoia de Divinitate...10
Alensis de Nobilis/ Poeme...11
Carmen Popescu/ Dublu sens unic...12
Elisabeta Iosif/ Poeme...14
Șt.Lucian Mureșanu/ Pentru un studiu antropologic...15
Nicolae Vălușanu Sârbu/ Poeme...17
Propus de Al. Ș. B./ Peste o sută de lucruri...18
Olimpia Rusu/ Zece capodopere rusești...19
Ion P. Tatomirescu/ Proză în spiritul paradoxismului...21
Anton Găgiu/ Tribut pentru tristețe...23
Alin Radu/ Poeme...24
Petre Isachi/ Iov, omul lovit de cel rău...25
Adrian Botez/ Stihuri...27
George Petrovai/ Spre nmurire, muritori câtă ...28
Florea Turiac/ Poezii...30
Biti Caragiale/ Despre cafea și fum de țigară...31
George Roca/ Un scriitor, o carte-Viorel Vintilă ...32
Laura Maria Cojocar/ Ne trăim iubirea...33
Ion Teodor Palade/ Lumini paralele...34
Ion Iancu Vale/ Spre aducere aminte- Mihail I Vlad...35
Ion Iancu Vale/ O lansare de excepție...36
Maria Panțuroiu/ Un vis, un început, o speranță...37
D. Diaconescu/ Despre unire, ajutor, și întrajutorare...38
Ion Iancu Vale/ Două poeme...39

*Urăm colaboratorilor
și cititorilor noștri
Sărbători cu pace și
bucurie și un an ce vine,
mai liniștit și mai
prosper LA MULȚI ANI! -
Climate literare.*

Contact:
Tel. 0722 702578
e-mail:
ioniancuvale@yahoo.com ;
web site:
<http://climate.litere.ro>

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev, Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.
Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca
Colegiul redacțional: Anton Găgiu, Emil Stănescu, George Piteș, Grigore Grigore, Ion Teodor Palade, Romulus Gandy Georgescu, Florea Turiac, Gabriel Mihalache

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Maximca Grasu, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Mihaela Loredana Mușetescu, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

Bătea la poarta cerului o rază

Vasile VOICULESCU

*Bătea la poarta Cerului o rază
Bătea sfios și-ncet, ca o străină...
Târziu, un înger a deschis să vază
Și-a stat uimit – de palida lumină.*

*Era o biată rază scăpărată
Dintr-un adânc de minte omenească,
Ce străbătuse Calea-nfricoșată
De la pământ la granița cerească.*

*Părea atât de tristă și umilă
Dar totuși credincioasă și curată
Că îngerul a tresărit de milă
Și-a prins-o blând de mâna tremurată.*

*Apoi grăbit, a luat-o-n Cer cu dânsul
Și-a dus-o-n sfânta îngerilor horă:
I-a podidit pe toți, văzând-o, plânsul
Și-au strâns-o-n brațe-ndată ca pe-o soră.*

*Ea le-a zâmbit ștergându-le sudoarea
Și s-a rugat apoi de ei, fierbinte
S-o-nfățișeze Bunului Părinte
Ca să primească Bindecuvântarea;*

*Stăpâne, Veșnic Dătător de Viață
Din ce-ntunerice, mă-nălțai la Tine!
Din ce prăpăstii crâncene de ghiață!
Din ce vârtej de patimi și ruine!*

*Cât am luptat cu oarba rătăcire!
Cu nebunia surdă și păcatul!
Dar n-am putut să semăn o sclipire,
În largul nopții stăpânind de-a latul!*

*Ca o umilă, biată, lumânare,
Am ars în van, în minte ne-ndurată!
Învinsă, goală, stinsă, spulberată.
Doar în surghiun găsesc acum scăpare.*

*Să pot s-ajung la Cerurile-albastre
Ca dintr-o grea cătușă ce mă strânge,
Am străbătut prin veacuri de dezastre
Și-abia trecui oceane-ntregi de sânge!*

*Cum sta smerită-n fața Strălucirii,
Silită ochii serbezi să și-i plece,
Sărmana rază – far al omenirii,
Părea o umbră lăncedă și rece.*

*Tu vii aicea singură și-nvinsă?
Grăi Cel Vrednic, Nevăzutul Tată.
Tu fugi, de teamă să nu fii atinsă?
Dar când s-a stins Lumina-adevărată?*

*De te-am trimis în lumile-nvrăjbite,
Nu te-am chemat cu pumnii strânși și goi,
Ca pe-un mănunchi de Raze împletite,
Eu te-așteptam s-aduci pe toți la Noi!*

*Dintr-un biet sâmbur-năbușit în fașă,
Din strălucirea unei minți senine,
Să fi crescut o mare uriașă,
Să porți pământu-ntreg până la Mine!*

*Plângând stingheră și tremurătoare,
C-ai fost înfrântă, vii să-mi dai de știre?
Nu te primesc săracă și datoare!
Cui ai lăsat bogata Moștenire?*

*Mergând spre raza, jos îngenunchiată
I-a sărutat obrații amândoi.
Copila mea, fii binecuvântată!
I-ați deci puteri și-ntoarcete-napoi!*

*Și chiar de-ar fi ca sterpu bulz de tină,
Să-l părăsească Oștile Cerești,
Tu să rămâi! Căci tu ești doar Lumină
Și nu trăiești, decât când strălucești!*

În căutarea Adevărului (23). Universul și Viața în Lumina nașterii lui Hristos.

Exista două metode de a te înșela: a crede în ceva fals; sau a nu crede ceea ce e adevărat. (Soren Kierkegaard - Filozof)
Gheorghe Valerică CIMPOCA

Suflet drag care citești aceste rânduri, oricare ai fi și de oriunde ai fi, nu știu ce cântec percepi dincolo de ușile sau ferestrele tale și ce cântec se cântă. Acum eu cunosc cântecul frunzelor așezate în simfonie pe pământ după ce le-a sărutat vântul și le-am perceput cu chitara corpului meu. Deschide larg fereastra inimii tale și fă-ți timp să iubești, să te rogi, să râzi, să crezi, să vezi lumina din viața oamenilor! Adevărata fericire nu costă nimic, iar când costă nu e adevărată! Zâmbetul este fericirea care se află chiar sub nasul tău. Descoperă sau redescoperă Iubirea Tatălui Ceresc și să ai grijă de sufletul tău! În fiecare zi ar fi bine să ascultăm puțină muzică, să citim câteva rânduri, să privim la ceva frumos și să rostim câteva cuvinte dulci, calde. Toată lumea râvnește la fericire, nimeni nu vrea durere, dar nu poți să ai curcubeu fără strop de ploaie. În viață câștigi, pierzi, suferi, dar cel mai important este că înveți. Restul e abur, fum. Se cuvine să avem ochi care să vadă ce este mai bun și inimă

care să ierte ce este mai rău. Nu contează cine te-a rănit, ci cine te-a făcut să zâmbești din nou. Visează ca și cum ai trăi pentru totdeauna, trăiește ca și cum ai muri mâine. Timpul șterge, dar știe să păstreze, ca nimeni altul, ceea ce nu trebuie să fie pierdut. Lasă să treacă ce a fost. Ai credință în ce va fi. Eroii sunt printre noi. Nu au costume speciale, nici dublă personalitate. Viața te poate surprinde oricând. Într-o clipă se termină totul și te trezești că Cineva te cheamă la El. Chemarea dumnezeiască cea mai mare și mai aleasă se face prin Iisus Hristos, care mai înainte de a face posibilă învierea noastră veșnică s-a întrupat în om prin nașterea din Sfânta Fecioră Maria, a cărei sărbătoare este pe 25 decembrie. Sărbătoarea Nașterii Domnului după trup este maica tuturor sărbătorilor, după cum spune Sfântul Ioan Gura de Aur. Nașterea este urmată de toate celelalte sărbători împărătești, adică de Bobotează, de Schimbarea la Față a Mântuitorului, de Patimi, de Cruce, de Învierea și Înălțarea Domnului. Fără Naștere, nu ar fi fost Învierea, iar fără Înviere nu s-ar mai fi împlinit scopul sfântei întrupări. Așadar, toate praznicele împărătești sunt unite între ele, însă noi le despărțim pentru a le putea sărbători și pentru a aprofunda semnificația lor. Nașterea lui Hristos este un eveniment istoric, pentru că se petrece într-o anumită epocă, pe vremea când în imperiul Roman domnea Cezarul Augustus, iar în Iudeea guverna Irod. Sfinții

Evangelisti insistă în accentuarea caracterului istoric al evenimentului, pentru că vor să arate că Hristos a fost o personalitate istorică, ceea ce înseamnă că a luat cu adevărat trup omenesc și că întruparea nu a fost o presupunere sau o închipuire. În ciuda caracterului său istoric, acest eveniment este o taină. Știm că există Dumnezeu-Om, Dumnezeu desăvârșit și om desăvârșit, dar felul în care firea dumnezeiască s-a unit cu cea omenească în ipostasul Cuvântului rămâne o taină. De altfel, ceea ce s-a petrecut în persoana lui Hristos, adică unirea ipostatică a firii dumnezeiești cu cea omenească, este un eveniment unic. De aceea, Sfântul Ioan Damaschin avea să spună că "Hristos este singurul lucru nou sub soare", adică singurul lucru nou după zidirea lumii. Aceasta înseamnă că, după facerea lumii și a omului, nimic nu mai este nou în Univers, toate se repetă. Nou este numai Dumnezeu-Om Hristos. Scopul venirii lui Hristos a fost îndumnezeirea omului care până atunci fusese în moarte. De vreme ce s-a descoperit medicamentul mântuirii, fiecare om „bolnav”, poate să îl ia și astfel, să dobândească vindecare. Îndumnezeirea omului se mai numește și tămăduire sau vindecare, pentru că omul care merge pe această cale se vindecă de stricăciune și de moarte și se izbăvește de asuprirea diavolului. Ca omul să ajungă la îndumnezeire Dumnezeu a ajuns să se întrupeze, nu exista o altă modalitate.

Întruparea lui Dumnezeu Cuvantul arată bunătatea, înțelepciunea, dreptatea și puterea lui Dumnezeu: bunătatea, pentru că nu a trecut cu vederea slăbiciunea ființei omenești, ci i-a întins o mână de ajutor; înțelepciunea, pentru că a găsit cea mai bună rezolvare pentru ceea ce părea imposibil; dreptatea, pentru că după cădere, nu a plămadit un alt om care să lupte cu diavolul și nici nu l-a desprins pe om cu forța de moarte, ci l-a făcut biruitor prin faptul că Dumnezeu Însuși a luat trupul omului muritor și supus patimii; puterea, pentru că l-a fost cu putință să facă toate acestea, adică să Se facă om, chiar dacă a rămas fără încetare Dumnezeu adevărat, de o ființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt (Sfântul Ioan Damaschin). Ziua de 25 decembrie este ziua în care s-a născut Hristos. De fiecare dată folosim prezentul când ne referim la nașterea Domnului prin expresia „astăzi S-a născut Hristos”, deoarece nașterea Domnului a fost plănuită cu mult înainte de a fi înfăptuită, în afara timpului perceput de noi. Minunea întrupării Lui, mai presus de legile firii, a uimit întreg Pământul, a înnoit toată lumea, a rupt istoria omenirii în două și, stăbătând cele douăzeci de secole, ni se face cunoscută nouă astăzi. Vestea aceasta pe care au adus-o din cer îngerii, pe care au primit-o întâi păstorii, ca un fulger s-a revărsat peste toate marginile. Hristos S-a născut noaptea, la miezul nopții și în peșteră, ca să arate că El a venit să aducă lumină, să risipească întunericul. S-a născut la miezul nopții, ca să lumineze peșterile întunericului veacului acelaia, întunecat de atâtea mii de ani, pentru că Hristos era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul care va să vie în lume. El de la început era lumina lumii și a venit să lumineze și să strălucească în toate părțile cu

razele soarelui dumnezeirii Sale. Fiecare dintre noi oamenii, avem propria legătură cu Universul, o conexiunea cu Divinitatea care reprezintă Energia Creatoare a Sursei din care venim. ”Întreaga lume a vieții omenești ascunde variate forme de întrupare. Nu este vorba doar de o raționalitate a lumii, plasticizată în structurile cosmice, căreia îi spunem matematică, astrofizică sau cosmologie. Nu e vorba doar de o raționalitate profund întipărită în constituția și mișcările lumii vii, căreia știința i-a alocat arii precum biochimia, biofizica, medicina sau sociobiologia. Nu e vorba doar despre raționalitatea profund întipărită în dinamica terestră, căreia îi spunem geofizică sau ecologie și care dezvăluie felul cum solul și apele Terrei, anvelopa atmosferei și tectonica plăcilor, antrenează o amplă, complexă și decisivă mișcare a resurselor fizice pentru întreținerea viețuitoarelor, pentru hrana și viața omului. Nu doar în aceste cazuri avem parte de forme de raționalitate prezentă în corporalitatea lucrurilor, de plasticizări ale unor rațiuni ce organizează armonios lumea, făcându-le pe fiecare să slujească altora într-un mod care păstrează unitatea lumii în diversitatea ei.

Și viața omului e o continuă exprimare a sufletului său, ca rădăcină a vieții trupesti, prin trupul lui vizibil și sensibil. Și limba pe care o vorbim e o formă plasticizată a gândurilor și experiențelor vieții fixate în unități distincte de înțeles, cărora le spunem cuvinte. Și scrisul reprezintă cuvintele încorporate în șiruri de semne grafice, care întipăresc gândurile cuiva peste veacuri. Și operele de artă sunt forme de întrupare, în substanța lumii, plasticizări ale ideilor și intențiilor artistului, tot așa cum și

literatura e înveșmântarea văzută a unei experiențe interioare, scoaterea ei la iveală prin împrumutul cuvintelor, prin folosința vocabularului. Orașele, construcțiile arhitecturale, spectacolele, evenimentele istorice, organizarea socială, regimurile politice, toate și fiecare în parte, pot fi văzute ca plasticizări ale unor intenții omenești, care lasă în trupul naturii create, al lumii și al istoriei urme văzute. În toate, omul întipărește proiectele sale. În mod excepțional, eroii se lasă întipăriți de năzuințele cele mai înalte ale umanității, imprimați de dorul ei după o viață în adevăr și dreptate, purtând în trupurile lor rănilor prețioase ale jertfei. Și, la capătul de sus al acestor experiențe existențiale de întrupare a năzuințelor spiritului omenesc în lume, sfinții întrupează poruncile divine și se lasă ei înșiși imprimați, întipăriți, în trupul, sufletul și viața lor de Spiritul divin, făcând în felul acesta sesizabilă în ei și în lume, de-a lungul vieții lor și al istoriei, lucrarea lui Dumnezeu. Praznicul Nașterii Domnului ne dezvăluie înțelesul tuturor acestor situații remarcabile. Când Fiul lui Dumnezeu se face om, se vede mai deslușit cum toate cele din lume sunt întipărite de Rațiuna Supremă, de Logosul divin, și cum toate sunt expresia unei lucrări dumnezeiești care le-a făcut pe toate așa. În lumina Întrupării, și Creația, și Scriptura se vădesc a fi trepte care conduc spre Dumnezeu și care îl pregătesc pe om pentru comuniunea desăvârșită cu El, comuniune care va fi posibilă în Hristos născut om din Fecioara Maria” (Diac. Adrian Sorin Mihalache-Lumina 22 dec.2012).

(Va urma)

Studiu, filozofia culturii (I)

- Umanismul un program infinit -

Dragoș NICULESCU

Dragoș Niculescu

(Continuare din numărul 101)

1.4. Despre concepția activistă în cadrul filozofiei culturii.

Găsind și arătând insuficiențele concepțiilor raționalistă și istorică, Vianu le opune o concepție proprie, definită ca activistă. Vianu acceptă necesitatea unui mit central, afirmată de Nietzsche, și declară: “mitul culturii noastre este mitul lui Prometeu”, mit prometeic care “a fost întotdeauna mitul culturii” și care a ajuns în epoca noastră “un simbol al cultului închinat creației”. Astfel înțeles, el exprimă perfect idealul activist propus de Vianu, care poate fi exprimat tocmai prin acest cuvânt: creație. Valoarea și idealul cultural, dovedirea posibilității solidarizării valorilor cu păstrarea autonomiei lor în interiorul conștiinței individuale și recâștigarea astfel a unei perspective largi asupra lumii, iar, pe de altă parte, afirmarea existenței unui factor care poate susține efortul creator de cultură și conferi unitate rezultatelor lui – acestea sînt temele fundamentale ale “Filozofiei culturii”. Diferențierea și autonomizarea valorilor (fundamentată filozofic de Kant), care ar fi condus la incapacitatea unei înțelegeri din perspectivă largă a

întregului orizont valoric, în totalitatea lui, precum și absența unei valori centrale, supraordonatoare a tuturor celorlalte, sînt cele două fenomene învinuite de ajungerea în situația de criză a culturii moderne, a dispariției unității și a unui sens fundamental al culturii. Omul și societatea, preocupate de o singură valoare, au pierdut dimensiunea semnificației majore, globale a culturii, lipsa coeziunii și organizării în jurul unui ideal, dezagregarea colectivă, interpersonală, infirmitatea spirituală și sufletească, dominația individualismului sălbatic, a relativismului cabotin, cronofag și dizolvant. Dacă Saint-Simon și Auguste Comte, făcînd distincția între epoci organice și epoci critice, optează, în problema ieșirii lumii moderne din epoca antică în care se află, la reorganizarea culturii în jurul valorii religioase a evului mediu, deci la instaurarea unui nou ev mediu în plini ani '20 -'30 ai secolului XX, dacă Petre Țuțea – cel care l-a găsit pe Dumnezeu, căci “a mers prea mult pe calea omului [filozofică] și prea puțin pe calea Domnului” – afirmă că Renașterea, care a urmat, l-a detronat pe Dumnezeu, așezînd în locul Său imperfecta și plină-I de păcate creație care este omul, Vianu este de altă părere, și în nici un caz nu se exprimă categoric asupra acelei valori centrale. Se pare că ea nici nu există ca atare, singulară, ci are reprezentativitate dinamică, procesuală, căci “în viața istorică domină principiul progresului spiritual continuu”. Dacă fenomenul crizei este real, soluția lui e oferită, pe de o parte, de posibilitatea conștiinței individuale de a cuprinde toate valorile, iar pe de altă parte, de existența totuși a unei “teme centrale” în cultura modernă. Nu de

întoarcerea la evul mediu, care nu e de dorit și nici posibilă, avînd în vedere că “însușirea esențială a desfășurării istorice este ireversibilitatea ei”. De la teoria structurii sufletești a lui Dilthey și Spranger, pe care o creditează, și care spune că uniunea serială a fenomenelor sufletești potențează conștiința individuală către o anumită valoare dominantă (idee verificată interdisciplinar de psihologi și sociologi ai culturii), că din conflictul și armonia dintre valori, în interiorul complexei structuri care este structura sufletească, se naște apetitul, capacitatea de îmbrățișare, de dezvoltare personală a unei anumite valori dominante, proprie domeniului în care el lucrează, deci specialității sale, Vianu, considerînd că această valoare centrală îi poate deschide subiectului perspectiva și spre alte valori, spre recâștigarea totalității umane, a capacității sale de a participa creator sau receptiv la toate valorile, dar nu printr-o simpatie de diletant față de cît mai multe valori, ci prin adîncirea specialității, ajunge la Nietzsche. Și anume la explicația dată de acesta fenomenului lipsei de unitate a culturii moderne, care ar consta în absența unui ideal cultural general.

Și astfel ajungem din nou la dubla perspectivă, raționalistă și istorică, prezentă în ultima subsecțiune a cărții sale, din care autorul “Filozofiei culturii” analizează, reluînd și dezvoltînd expunerea din “Concepția raționalistă și istorică a culturii”, două astfel de idealuri: raționalist și istoric. Înțelese în calitate de cauze finale sau de scopuri de rang superior, de valori supraordonatoare, aceste idealuri sînt cele care conferă valabilitate pentru întregi culturi și pentru lungi

perioade din istoria lor. Dacă din punctul de vedere al idealului raționalist, cu cele trei atribute ale sale - generalitatea (rațiunea fiind valoarea general-omenească fundamentală), progresivismul (căci rațiunea este capabilă să se dezvolte la infinit din însumarea treptată a rezultatelor ei), egalitarismul (întrucât toți oamenii participă în mod egal la rațiune), concepția raționalistă a culturii nu poate conduce la concluzia și la posibilitatea de explicare a unui scop unic al culturii, a unei finalități unice a culturii, din dubla cauză că: 1. "omul nu este o ființă pur rațională, ci este și o ființă sentimentală" și 2. imperios necesară pentru om nu este rezolvarea unui ideal general, transistoric, al unei culturi globale, ci a răspunde mai întâi "de realizarea scopurilor particulare care aparțin epocii sale, în stare să răspundă temelor proprii ale timpului și ale societății căreia îi aparține", la aceeași concluzie ajunge și prin critica idealului istorist. Dacă Nietzsche, conform teoriei proprii în centrul căreia se află conceptul de "stil cultural", invocă împotriva concepției istoriste argumentul lipsei unui sentiment profund al vieții, înrădăcinat în subconștientul metafizic, iar ca soluții consideră regăsirea subconștientului creator (prin întoarcerea la mituri), atitudinea supraistorică (creația eliberată de conștiința relativității, în perspectiva eternității) – atitudine despre care Cioran spunea că abia ea reprezintă, de fapt, adevărata viziune istorică – și adâncirea în propria noastră subiectivitate, pentru a crea, pornind de aici, și pentru a ne elibera de influența altor stiluri etc., Vianu, sensibil la sensul istoric al creației de cultură, nu poate subscrie la ele. Abordarea lui nu vizează, precum la Nietzsche, doar analiza pasionată și încercarea negatoare, atee, "supraumană" de soluționare a crizei culturii, ci este mai largă, acoperind orice stagiul temporal al culturii și înscriindu-se în cu totul alte sisteme analitice și constructive. El respinge înțelegerea culturilor ca cicluri închise, omogene în ele însele

și eterogene în raport cu altele. Omogenitatea este mai degrabă un efect al privirii de la distanță, căci în realitate, în interiorul fiecărei culturi există mai multe grupuri sociale care nu se găsesc la aceleași niveluri de evoluție culturală; eterogenitatea face imposibilă înțelegerea altor culturi decât cea proprie.

1.5. Sistemul valoric și sistemul culturilor în perspectiva raționalist-istoristă.

Oprindu-ne în acest punct, nu apare ca izbitoare practica de către Vianu a aceleiași viziuni structurale asupra sistemului culturilor, aplicată și asupra sistemului valoric și a componentelor sale, despre care am vorbit anterior și pe care am revizuit-o plecând de la actualizarea ei la condițiile crizei actuale? Similitudinea este mai mult decât evidentă și nu conduce decât la aceeași omologie în conștiința sa filozofică, în profunzimea naturii sale umane, dintre cultură și valoare. După cum sistemul valoric, în viziunea sa, este un sistem închis, nepenetrabil de nici o altă valoare în afara celor opt, dar valorile componente sînt structuri deschise, aflate într-o metamorfoză continuă, mereu perfectibile, la fel, culturile nu pot fi cicluri închise și omogene în ele însele, în primul rînd pentru că nu te poți exprima asupra calității imanente, în sine a unui sistem atîta timp cît te găsești în interiorul lui – de aceea el vorbește despre "privirea de la distanță" a culturii – și în al doilea rînd pentru că asemenea valorii perpetuu transformabile, conținutul interiorului fiecărei culturi este extrem de complex și neunitar, cu gradații calitative diferite, cu contacte, interrelaționări, reorientări permanente, degajînd o dinamică în care ieșirea mereu gravă, astăzi dramatică din echilibru, deși cu valențe propășitoare, caută mereu un nou, sporit nivel entropic, pe care astăzi nu îl mai găsește. În aceste condiții, despre omogenitate în interiorul culturii nu poate fi nicidecum vorba, cît despre un statut eterogen al culturilor, unele față de altele, acesta, într-adevăr, le-ar izola,

nu ar mai face posibilă comunicarea și schimburile dintre ele. În concluzie, mai justă ar fi susținerea eterogenității interiorului fiecărei culturi și al unei anumite omogenități, înțeleasă ca unitate în diversitate, a întregului potențial (complex) cultural planetar.

Un alt element, un alt remediu al crizei susținut de Nietzsche și respins de Vianu este adîncirea în propria noastră subiectivitate, pentru a putea căpăta luciditatea și forța creației pure, despovărată de influența unor stiluri străine sau parazitare. Firește că față de această opinie, izvorîta dintr-o concepție psihologistă extremă, care susține teza într-o naștere a unei noi culturi pe un fundament anulatoriu a tot ce înseamnă cultură prezentă, Vianu, încrezător în vectorii radiali, cardinali ai unei culturi deschise, dinamice, proteice și prolifiche, construite complex, atît din elemente nesubstanțiale, superficiale, cît și din structuri ontologice dintre cele mai consistente și profunde, nu poate avea decât o părere opusă. Coordonatele spațio-temporale aerate, panoramice ale concepției sale ontologice și cultural-creatoare nu se pot retrage și rămîne blocate în adîncimile carcerale și mereu confuze ale unui psihologism individualist, conflictual și, pînă la urmă, slab productiv: "este zadarnic, așadar, să ne ostenim întrebîndu-ne cine sîntem; este mai potrivit să fim activi, pentru ca prin operele și faptele noastre să vedem cine sîntem cu adevărat", căci "noi sîntem ceea ce faptele noastre sînt". Lucrul e valabil pentru indivizi, ca și pentru popoare: "În funcție de opere, de realizări, se face caracterizarea unui popor". Cu alte cuvinte, același activism, care, firește, nu poate fi atacat, ci din contră, apreciat pentru luciditatea, voința și forța lui concret restructurantă, activism care am văzut mai sus cum a știut să se protejeze împotriva eventualului atac în punctul său vulnerabil, care ar putea fi invocat a fi tendința cantitativistă, acumulatorie a obiectului cultural.

Astăzi însă, lucrurile pe cât sînt mai grave, pe atît sînt mai nuanțate, criza a evoluat, s-a acutizat pînă la limita suportabilității ultime sau a cedării. De aceea, și instrumentele teoretico-prescriptive este necesar a fi revizuite, completate, adaptate vremurilor. Activismul nu poate fi o soluție a tuturor timpurilor, el a apărut într-un anumit moment istoric, aparținînd ultimei perioade a crizei moderne a culturii, cu determinantele sale; astăzi, momentul istoric aparține crizei postmoderne, matricea sa, pe scara evolutivă a civilizației, beneficiind de cu totul altă configurație, alte cauzalități și condiții civilizaționale. Producția și acumularea de obiect cultural, de operă, rămîne desigur valabilă, dar nu în cantitate, ci în calitate. Cantitatea necesită timp, atît pentru realizare, pentru producerea ei, cît și pentru valorizare, pentru înțelegerea, parcurgerea și asimilarea ei. Ori timpul este din ce în ce mai puțin stătător și răbdător, dinamica civilizației, în toate sensurile ei, a căpătat o ameteitoare, periculoasă și destabilizatoare viteză, celeritatea timpului subiectiv și obiectiv exercită impact aproape material.

1.6. De la activism cultural la conștiintivism uman și sacralitate.

Dacă perspectivele raționalistă și istorică au fost depășite de critica și idealul activist, activismul, astăzi, nu se mai impune cu stringență necesitate ca variantă de remediu la stadiul crizei actuale. Imperios se impune astăzi o concepție pe care o introducem teoretic și pe care o denumim conștiintivism. Fără intenția de a o prezenta pe larg în cadrul acestui studiu, ea se înscrie spiritual-transcendentist în concepția pe care se bazează lucrarea noastră, "Teoria Înaltului Determinism Energetic", mai ales în secțiunea dedicată poziției omului, ca energie individuală fenomenalizată, în Fluxul transcendentiv pămîntean. Concepția conștiintivistă, așa cum îi arată și numele, vizează conștiința omului, vindecarea mentală, spirituală și sufletească a omului și, de aici, a întregii societăți, prin

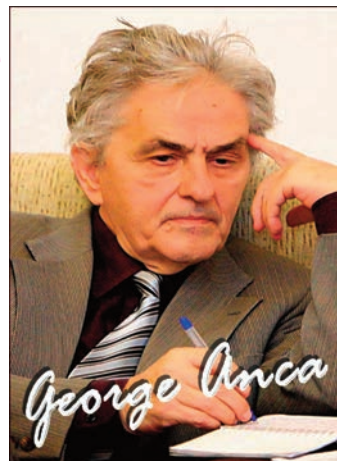
efortul constant, susținut și permanent educabil de accentuare a introspecției, de sporire a analizei interioare de sine, de luptă cu timpul, demers aplicat în avantajul net al timpului subiectiv (astfel, și debusolanta viteză aparentă a timpului subiectiv poate fi domolită și readusă la dimensiune suportabilă). Toate acestea, însoțite de readucerea transcendentului, a Divinului printre și în noi, prin întoarcerea la Dumnezeu pierdut, sau, după Nietzsche, "mort". Condiția întoarcerii la sacru, reinstaurarea spiritului credinței, a încrederii în forța ei mîntuitoare, purificatoare, este condiția necesară a cîștigării puterii de a ne mai putea uita în noi, de a ne mai putea uita la alții. Resacralizarea omului, reînDumnezeirea lui este lumina care, recîștigată, îi va da puterea strălucirii din nou, îi va aprinde farul drumului pierdut în negura vremurilor, îi va reda orbului vederea, celui înghețat căderea trupului, și chiar celui mort, viața. Lupta ateilor – de orice natură ar fi ei, filozofi pozitivisti sau gînditori ai științelor fixe – cu Dumnezeu a fost pierdută de la început, dar îngrozitor de păgubitoare pentru umanitate. Transcendentul trebuie recoborît în noi, sau, prin coborîrea noastră în noi, să încercăm să urcăm, pe treptele smereniei, la El. Vindecarea spirituală, sufletească, psihică și fizică a omului va însemna vindecarea întregii umanități, a culturii și civilizației. Deși poate cel mai radical filozof ateu, Nietzsche intuiește, anticipează remarcabil nevoia de regăsire a subconștientului, de adîncire în subiectivitate, de introspecție și curățire interioară. Cu toate că Vianu nu a fost de acord cu el, iată că timpul validează aceste idei și le acordă nu numai scop creativ, de naștere a unui nou tip de cultură, de regăsire a unui "stil cultural" pur, ci și de vindecare a naturii umane stăpînită parcă iremediabil de rău, de naștere a unui nou om (dar nu "supraom") sau poate de regăsire în om a purității pierdute. De acest tip de psihologism, de această terapie

este nevoie acum, altă soluție nu există. Autoanaliza conștiinței, găsirea răgazului pentru sine, de contemplare, verificare și studiu, critica lucidă, fermă a universului înconjurător, observarea, corectarea și îmbogățirea spațiului axiologic, regăsirea, reasimilarea transcendentului, existența în sacralitate, în valorile, tainele și morala bisericii creștine, fuga de pragmatic și relativ, educarea în spiritul logicii, al binelui și frumosului peren, îmbogățitor și dătător de împlinire – iată liniile directoare ale conștiintivismului. Este timpul acum, neîntîrziat, pentru acest tratament în forță asupra conștiinței, program amplu, la care trebuie să participe, în afara, desigur, a subiectului principal – individul, toate societățile civile și instituțiile statal-administrative, în primele rînduri situîndu-se educația (învățămîntul), biserica și, poate cel mai important, canalele media, al căror rol nu numai de distribuitoare de informație, ci și de formatoare de conștiințe, este esențial.

Astăzi, canalele media, aservite intereselor financiar-politice, sînt malefice aparate de corupere și perversitate a mentalităților, de mutilare a spiritelor, de distrugere programată și susținută a resortului uman de decelare și opțiune înalt valorică. Răul pe care îl produc, propagă și promovează aceste instituții, al căror unic scop este cîștigul material și puterea, este uriaș, depășind cu mult forța tuturor celorlalte instituții educativ-moral-formatoare la un loc. Criza postmodernă este cu totul altceva decît criza modernă trăită și analizată de Vianu. Astăzi, o privire chiar și activistă asupra culturii, în sensul efortului susținut de îmbogățirea valorică cu opere de artă a patrimoniului universal, nu mai este suficientă. Activismul, astăzi, nu mai înseamnă creație, ci luptă neobosită cu ordinea lumii și, în primul rînd, cu sinele fiecăruia dintre noi. Trebuie schimbată o lume, și pentru aceasta se începe de la om, fiecare trebuie să înceapă cu sine.

HAIKU

George ANCA

halucinata
primea măturătorul
închiptuire

eră de rescris
veni măturătoarea
trandafirilor

fiii stropilor
spirite vegetale
de salbămoale

karate karma
zece căpitani în cerc
mănâncă banane

sacrificare
ora desfigurării
nimic de găsit

opus frig Agni
nașa fluierătură
de copt făina

neasmuțire
dinspre dumezeire
dodii melodii

spre sufocare
tată socru ginere
aer peste flori

(Va urma)

*
dharma dărâmând
Gita filocalică
epic Bhagavan

kșetra suflă-n concii
prinoase transcendente
mierlă pescăruș

militărie
țeapănă cârjă în gol
soarelui suflu

*
ghionoaie corb
înzăpezit ori Edwin
pronie beligerină

friguri Morella
uitând neamintiții
destui mirându-i

să mă învețe
mintea cea de pe urmă
ciori înspre Glina

*
îngropat nopții
îmi țin suflarea
a învia kavya

mă demormântă
cumva fără părere
de bine nici rău

pe unde căzând
s-o revăd soka sloka
Arjun lui Krișna

*
citit lui Vale
Mahabharata și Moș
Nihifor Coțcar'

Costin viața
lumii samsara verset
durere soka

Kunti după naștere
revenire la
virginitate

*
mare mă făcui
murii în horă jucai
pămnt răsturnai

clopotul sună
cerbii zboară ciutele
rățișoare ciori.

mama așteaptă
pace mormânt mai nimic
tata-i dă piua

*
vorbim sanscrită
ești termintată foaie
cât om mai dura

uită-te-n alți ochi
și vei vorbi orbește
zicând ce-ți vine

în verile renunțării
de vrie nevoie gata
Iliada Mahabharata

*
dragon nemaicap
ceas de mare la oră
floarea norului

cântare yoga
decorporalizată
în Kurukshetra

stau pe terasă
până vine soarele
și nu mai vine

*
vederea mării
în depresia
copiilor de templu

uscam ce udam
uitând dăruirile
exorbitării

iată-mă-n război
fără de întoarcere
avatarură

*
aceleași lucruri
nelucruri fără voce
revelație

ceasul înota
scurtând timpul de spaimă
să înnebuniți

ora soarelui
mai devreme de coran
țipetelor cui

*
negri alkyoni
în lungul aripilor
război mărilor

steaua răsare
din gura lui Dumezeu
cu tot ce e sfânt

înghițit de nor
surya nu mai ajunge
în amintire

*
Val pescuise
Vyasa tânăr fiind
o scoică tunet

Nevoia de Divinitate și refugiul în tine însuși

Ioan Romeo ROȘIANU

Într-unul din numerele cotidianului francez „Le Nouvel Observateur” publicista Marie Giselle Landes - făcând un paralelism între incertitudinile pe care ni le ridică existența cea de toate zilele și regresul trăirilor psihologice generate de-această stare de fapt – pune un accent deosebit pe refugiul și închistarea cetățeanului în sine însuși, pe imperioasa necesitate de Divinitate.

„Tinerilor li se spune că lumea în care trăiesc nu este bună de nimic, că (ea) a pierdut rațiunea de-a fi, că este o lume de oameni singuri, de oameni triști, de oameni urați... Se spune asta de o sută, de două sute, de trei sute de ori pe zi. Și, deodată, soluția: trebuie să găsim pe cineva care, investit cu o putere divină, este menit a fi urmat, menit să conducă omenirea întreagă spre noul său destin. Și, firește, acela este Profetul” - nota ea.

Trebuie să mărturisesc faptul că respectivul articol m-a pus serios pe gânduri. Apoi, ieșind în stradă, cu groază am constatat că avea deplină dreptate, că încă are deplină dreptate!

Constatând continua devalorizare a societății, a moralei acesteia între altele, constatând că această Societate nu prea mai are nimic de preț, nici măcar onoarea, omenia în sine, solidaritatea sau munca, nevoia de închistare în mine însumi a venit ca o salvare, nu ca o soluție simplă de compromis.

Într-o lume improprie visului și poeziei, în care cei îmbuibăți dar goi pe dinăuntru sunt preferați numai datorită conturilor ciudat îngroșate, a mașinilor de lux și a vilelor crescute ca ciupercile după ploaie nu prea mai pare a fi loc de suflet și omenie.

Valorile s-au răsturnat inexplicabil, de parcă am asista la o nouă facere a lumii.

De altfel sau într-o altă ordine de idei, cu mentalitatea de „grup ales”, stare care-i caracterizează pe cei din așa – zisa Întăită Societate, nu se poate lupta față.

M-a mirat și mă miră continua dorință de parvenire, pe orice cale și orice mijloace, fie ele chiar și mai puțin ortodoxe, a celor aflați – vremelnic! – la putere.

De fapt, ținând cont de faptul că VICIUL cel mai puternic care a dominat, care domină încă și care va mai domina omenirea până la sfârșitul ei este VICIUL PUTERII, nu-mi rămâne decât să conchid că această atitudine de dezinteres față de nevoile și necesitățile Celuilalt, tinde să fie deja o caracteristică a tuturor. Deci, chiar și a mea!

De aici și până la o refulare interioară nu mai este decât un singur pas. Dar și acela mic, micuț chiar!

Ce ne rămâne atunci de făcut?

Încotro să ne îndreptăm atenția din nou și pașii?

Singura salvare vine atunci chiar din partea Divinității, singura care te mai face să te simți tu însuși, nestigmatizat și nedepersonalizat de o continuă regresie a societății.

Cum se poate ajunge la o astfel de împăcare cu tine însuși?

Nu e greu de aflat!

La tot pasul îți ies în întâmpinare tot felul de Aleși care-ți oferă formula „magică”, anume apartenența la Sfânta lor Grupare.

Și cum accentul care, bineînțeles pe faptul că Ei sunt Singurii pe Calea Cea Bună, că ei sunt Cei Mai Aproape de Cer, adică de Dumnezeu, îți prezintă

un soi de Cod Valoric la... purtător.

Unul pe care, cică, dacă îl respecti cu strictețe e ca și semnat biletul de călătorie spre Mântuirea dorită, odată cu depărtarea de impuritățile trăirilor cotidiene.

Adică spre-o eliberare deplină din strânsul și, totodată largul corset existențial, din demagogia care-a devenit o adevărată trăsătură de bază a actualei societăți.

Urmarea? Nimic nu te mai deranjează, nimic nu te mai interesează – în afară de trâmbișata mântuire, logic! – nimic nu-ți mai stârnește senzația de victimă, nimic din tot ce te-ar mai putea nemulțumi.

Devii imun cumva la devalorizarea leului nostru deja văduvit e coamă, la constatarea lărgirii și adâncirii ropilor din asfalt, la creșterea galopantă a prețurilor, la spectrul obsedant al șomajului și al asigurării traiului zilnic.

Totul capătă brusc o culoare roz, reconfortantă, lăsând loc numai mulțumirii depline.

Asta aduce cu sine statul în casă, când alții își strigă cu voce tare nevoile în stradă, neapartenența la clasa politică, când alții continuă să spere-ntr-o schimbare la față a lumii, la fel față și de multe altele, toate reunite sub un singur cuvânt: Dezinteres, Apatie sau Neputință.

O neputință care, dacă ar fi bine înțeleasă, ne-ar sări în proprii noștri ochi, nemulțumindune și mai mult. Dar nu e așa!

Nu e așa pentru că acest Joc place, place făcând, la rândul lui, un altfel de joc, al celor aflați la Putere, al celor ce nu sunt interesați decât de ei înșiși.

Conștientizând că nu e nimic de făcut, singura întrebare pe care mai îndrăznesc să mi-o pun e aceea: CE SĂ FAC?

O întrebare pe care și-o pune fiecare Om, o întrebare care ne frământă pe fiecare dintre noi.

Chiar dacă nu vrem să recunoaștem că e așa.

Braconieri de vise

Alensis De NOBILIS

ORAȘUL DE AUR

Orașul de aur cu havuze-n livezi,
Cu valuri de ambră curgând peste toate,
Din stoluri de păsări cu ochi de aezi,
Ferestrele-s toate cu diamante drapate;

Cadâne cu daruri în brațe-mprumută
Ulcioare cu mirul curat de Damasc,
Iar îngeri de smirnă în inimi ascultă
Cum pruncii din pulberi stelare se nasc.

Vibrații de muzici se-aud, ori se pare
Că visele cresc înspre nouri liane,
Secunde clipească dintru ceasuri arare
Parfumuri de mosc, valsând curtezane.

Orașul e parcă ascuns după zare,
Dar nimeni de el nu știe să spuie,
Acolo își scarpină-n cap de visare,
Oamenii locului imagineare cucuie.

O lene domnește-n orașul de vis,
Un somn te-nvelește din arbori și frezii,
Domnițe visează feți-frumoși de plictis,
Așteaptă pe însuși dumnezeul zăpezii.

Din turnul orașului un semn doar se face
Și arborii cântă-n copiii ce cresc,
În voaluri de vânturi lumina se coace,
Eu caut orașul. Visez? Mă trezesc?

MEMORII DE VETRE

În transă pătrunde în ochi violet,
Iar muzici suave pedunculul scurmă,
Adie-n ascet șerpuit menuet,
În ochi se topește vederea din urmă;

Din pulberi stelare curg fluturi eterici,
Sunt gânduri mai pure de luare-aminte,
Oglinzile cerului reflectă în minte
Proiecția umbrei tăcutei biserici...

Miresme de ambră puterea ne fură,
Ne cheamă o lipsă ascunsă-n prisoase,
În eu se-ntrupează o formă mai pură
Ca ochiul ce zarea de ceruri o coase.

În stratele norilor mai pâlpâie spectre
-Strămoșii și sfinții din umbre fugare,
Iar dansul de raze-mpletite-n tiare
Ascunde-ntre flăcări memorii de vetre...

AZI

Azi sărbătoarea îți inunda casa
Cum aripi cresc din zâmbet de copil,
Auzi cum clopotele bat suav în Lhasa,
Iar în Samoa cânt-un crocodil;

Vibrații te străbat cu muzici sfinte
Și brațele deschizi să-mbrățișezi
Mătăniile sfinte din cuvinte,
Că în cuvinte doar imagini vezi.

Ca diavolii pe flăcări de comori,
Dansezi, ascet ce levitează-n munți
Peste zăpezi atinse doar de nori,
Ca florile din ochi ce cresc din nunți;/ la nunți

În voaluri de lumină te-nfășori
Și curgi ca păpădiile pe Criș,
Ți-e sufletul mireasmă de ninsori
O fragă ce se coace-n luminiș,

Împodobești ființa cu armindeni,
Ca vechii daci cu sânzienne-n plețe;
De-o să te cauți, tu ești pretutindeni
Când vezi fântâna și ești mort de sete!

Carmen Popescu

Dublu sens unic

- fragment de roman -

Carmen POPESCU

Camelia obișnuia să spună că marțea e zi norocoasă. Cine o auzea, se înfiora și mai mult la gândul că afurisitul de ghinion îi pândeste pe oameni la fiecare pas, după fiecare colț, iar ei parcă nici nu-i pasă. E de mirare că i se întâmplă atâtea?

- Superstiții, dragilor, acestea sunt doar superstiții! Nu vedeți că nu vă ajută la nimic? Voi ce-ați vrea, să nu mai fie zilele de marți în calendar, pentru că vă temeți de ghinion? Atunci, haideți să le desființăm! La fel și pe cele de treisprezece! Să omorăm pisicile negre, să aruncăm toate gălețile goale, să alungăm oamenii cu semne particulare, ca nu cumva să ne deoache! Iar mâine, la fel de impetuși, să inventăm alte motive și s-o luăm de capăt, ca și cum scopul vieții noastre ar fi să doborâm ghinionul, atâtea tot și, gata, vom fi fericiți! Nici de moarte n-am mai avea de ce să ne temem, nu-i așa? Dar ne-am umfla pieptul de mândrie că am fost cei care au descoperit și au înlăturat marea cauză a tuturor suferințelor omenеști!

Nimeni nu știa cum să reacționeze la o asemenea tiradă, fiindcă vocea ei abia se auzea. Ochii nu i se mișcau sfidători de la unul la altul, nu loveau și nu cereau nimic. Trupul ei mic se ghemuia și se legăna pe acorduri doar de sufletul ei auzite. O priveau circumspecți, ridicau din sprâncene, își lăsau colțurile gurii în jos și, după niște clipe de care voiau să uite imediat, își vedeau de drum, bombănind. În urma lor, Camelia simțea milă și neputință în același timp. Ar fi vrut să-i ajute, dar nu putea urni bolovanul de pe sufletul lor de una singură.

Nu-și aducea aminte dacă pe Radu l-a întâlnit într-o asemenea zi, iar acum nici nu mai avea importanță. Ghinion sau nu, Radu rămânea în continuare o realitate învăluită în ceață, exact ca și văzduhul pe care îl privea de la fereastră. Până și soarele era firav și somnoros la ora aceea, dar se ridicase și pășea mai departe.

Se apropiau orele amiezii. Adusese în sufragerie niște cutii și începu să le desfacă. Mai erau destule lucruri împachetate,

nepuse la locul lor. Așa s-a întâmplat după fiecare mutare. Știa că-i trebuie răbdare și chef să se ocupe de toate astea și nu se poate spune că astăzi avea numai decît chef de așa ceva. Dar nici nu-i plăcea. Maia era la serviciu, iar în casă nu mai era nimeni altcineva, care s-o preseze ori s-o atingă brutal cu vreo observație. Era din nou liberă să trăiască așa cum îi place, cum își dorește. Cel puțin, așa considerau unii. Ce ironie! Ea n-a simțit niciodată că libertatea este posibilă doar în afara căsătoriei. Libertatea și iubirea nu se exclud, nu se condiționează, nu se împiedică una de alta. Însă așa gândea, pare-se, numai ea. Acum era liberă, și totuși asta nu însemna că putea opri timpul în loc sau că putea ține evenimentele în aer, ca un magician, până când ar fi simțit că și-a găsit locul și liniștea.

De fapt, ce aștepta ea să se întâmple? Fiindcă niciodată nu se întâmplă să fie cineva trist sau fericit, mereu există motive care îl aduc într-o asemenea încăpere. Fiecare intră acolo din curiozitate, neatenție, din neascultarea sfatului cuiva ori pur și simplu din nevoia de a pricepe de ce viața are atâtea încăperi și de ce nu seamănă una cu cealaltă. Camelia vizitase deja destule încăperi. În unele se simțise foarte bine, parcă se vedea în oglindă. În altele, cuprinsă din toate părțile de frigurile unui răspuns care întârzie să-i deschidă calea spre lumină, se împiedica în propriile sale percepții, se încălcea în dorințele pe care nu le mai putea deosebi între ele, astfel încât, obosită și descumpănită, îi era indiferent dacă pleca sau dacă mai rămânea acolo o vreme. Și totuși, în acele odăi n-a întârziat prea mult. Ea e femeia care s-a născut răsând, care și-a trăit viața cu voioșie și probabil tot așa o să și moară: cu zâmbetul pe buze.

Dar în acea zi era tristă. Ținea în palme globul mare și lucios, primit în dar de la Elena, iarna trecută. Era un glob neobișnuit nu atât pentru mărimea lui, ci pentru că era negru. Cine împodobește bradul cu globuri negre?! În familia ei, așa ceva nu s-a întâmplat niciodată; cel mult au fost cele albastru-închis, care aduceau în casă un strop de cer înghețat, decupat din nopțile din ce în ce mai adânci. Radu fusese de-a dreptul oripilat când l-a văzut. Nu a spus-o,

dar Camelia i-a simțit iritarea și efortul de a se arăta încântat de veselie lor în fața stranieții obiectului agățat în brad. Probabil i s-a părut de-a dreptul extravagant pentru tradiționala sărbătoare a Crăciunului, dacă nu cumva chiar un semn de rău augur pentru anul care se grăbea să le bată la ușă.

Globul imens și negru, descoperit în cutia cu ornamente, îi învălmășea simțurile.

Într-o tăcere binefăcătoare, Camelia încerca să înțeleagă de ce nu e sigură nici că vrea să păstreze globul, nici că ar fi mai bine să-l spargă și să-l arunce cu tot cu amintirile lipite de el. Atât de intens privea cum se juca lumina pe rotundul acela perfect, încât îl văzu dintr-odată levitând în cameră, mișcându-se din ce în ce mai repede. Dintr-o sferă, cu neputință de oprit din rotirea ameteitoare, imprevizibilul glob se prefăcu în paralelipiped. Își întindea neconținut pereții în toate direcțiile, creștea ca un abur multicolor pe ritmurile inimii și respirației sale gata să-i spargă timpanele. Și din concentrarea unor particule doar imaginate se contura tot mai mult o figură umană, cu mâini și picioare, cu un trup ce nu dorea atingerea. După câteva clipe i se vedeau și ochii. Din părul lung, proaspăt spălat, venea spre ea mirosul unui parfum cunoscut.

- De ce mă așteptai? o întreabă Elena, iritată.

Camelia tresări. Mai mult de atât nici n-ar fi fost posibil, fiindcă își dăduse seama că nu putea fugi de imaginea care o ținutua locului cu o putere nebănuită. Nu se gândise niciodată la o asemenea reîntâlnire cu Elena. Stătea pe covor, ființă liberă și totuși captiva unui moment ce friza nebunia, întrebându-se cu firească uimire ce era anormal și condamnat, dacă ar vrea ca Elena să se întoarcă? Au fost atât de apropiate... Da, dar nu așa! Simțind presiunea ce apăsa pe așteptarea răspunsului, privi imaginea Elenei câteva secunde și-i spuse:

- Nu știu dacă te așteptam, dar eu cel puțin mă bucur! Ceea ce nu simt și din partea ta.

- Spre deosebire de tine, eu nu sufăr de sindromul Stockholm.

- Stai așa! Vrei să spui că eu te consider agresor? Ești culmea!

- Nu la mine mă refeream. Ți-am dat o grămadă de indicii că Radu e prăpastia în care te afunzi și mă tragi și pe mine acolo.

- Adică, am făcut-o intenționat?

- Degeaba m-am zbatut, nu ai vrut să vezi adevărul.

- Adevărul cui, Elena, al tău? Dar pe-al meu l-ai văzut vreodată?

Cameliei îi venea să plângă și să nu-i mai pese că se va spune despre ea că nu e suficient de puternică. A obosit să-și ascundă amărăciunea în zâmbetul chemat de fiecare dată să o salveze. De cine să o salveze? În fiecare om trăiesc o mie de insule, neștiute și nevăzute de cei din afară, adevărate sanctuare pentru clipele când aerul devine înghețat de atâtea însingurare. Acolo se întâlnesc furtunile iscate de părerile altora cu lacătele pe care ei înșiși le-au pus minții ori inimii lor. Cine, dacă nu zâmbetul, le poate da curajul să le înfrunte și pe unele, și pe celelalte?

Ca și cum ar fi știut ce o necăjea pe Camelia, Elena își pregătea cuvintele pe care de mult voia să i le spună.

- Ți-aș răspunde la toate întrebările, numai că tu nu vei ține cont că mi-a păsat de tine. Ceea ce văd cu ușurință este că doar cu atâtea ai rămas: cu marele tău adevăr, un fir nesigur între ceea ce s-a petrecut și ceea ce încerci să-ți explici cu filosofile tale. Ți-e mai bine așa, singură și nesigură?

Camelia mai avea un pic și intra din nou în muțenia cu care și-a acoperit uneori dezamăgirile și din care s-a ridicat doar pentru a mai încerca o dată să-și afle locul printre oameni. Poate era timpul să capituleze și să uite de toate, ca și cum nici n-au fost. Își îndreptă spatele și îi răspunse Elenei cu o claritate neașteptată:

- Nu eu am vrut să te înverșunezi împotriva mea și să întrerupi orice legătură între noi. Ce dovadă ai avut că te acuzam de impostură, alta decât frustrarea că lucrurile nu au mers așa cum te-ai așteptat tu în acea excursie? Poate a fost vorba despre propriul tău sentiment de vină, pe care n-ai vrut să ți-l asumi și l-ai aruncat asupra mea. Nici măcar nu ai fost de acord să discutăm, când te-ai întors.

- Crezi că mai aveam nevoie de explicațiile tale?

- Nici acum nu ai? A trecut ceva vreme...

- Cu ce m-ar ajuta mai mult decât atunci? Modul tău de gândire nu s-a schimbat, iar mie numai de prelegeri nu-mi arde. Fii sinceră și recunoaște că încă mă judeci pentru mercantilismul de care zici că am dat

dovadă! Adu-ți bine aminte acea perioadă! Tu erai într-un impas, eu încercam să ies din altul și mai mare. Nu aveam dreptul la o încercare?

- Mințind? Lăsând impresia că ești îngerul alb și dulce pentru acel bărbat? Nu! Ai fost o vânzătoare de iluzii.

- Știam că așa îmi vei spune, de aceea ți-am pregătit o ultimă întrebare.

Chipul Elenei, în loc să se crispeze și să arunce valuri de învinuiri spre Camelia, se întunecă. Marginile lui, și așa nesigure, începură să tremure tot mai mult. Camelia se panică, simțea că pierde contactul cu Elena și nu va afla ceea ce era de maximă importanță pentru ea.

- Stai! îi zise. Nu pleca înainte de a-mi explica ce-mi reproșezi, de fapt, cu tonul tău de superioritate!? Ți se pare că sunt aberantă, când spun că oamenii trebuie să fie sinceri? Nu pretind că am reușit întotdeauna să fiu așa, dar măcar mi-am făcut o țință din sinceritate, un itinerariu de viață.

- Uite, asta e problema ta, idealizezi prea mult! Crezi că toți oamenii sunt mari căutători ai adevărului, că toți pot înțelege cu ușurință ce au de făcut, dar n-o fac din comoditate ori din răutate și cer întruna ajutor de la alții. Tu nu înțelegi că oamenii trăiesc în cercurile lor așa cum pot, așa cum știu ei mai bine, cu sau fără Dumnezeu, respectând ori neavând habar de morală. O ființă ca tine nu face decât să-i tulbure. Îți asumi cumva rezultatul acelei tulburări, te întorci să le netezești îndoiala? Nu cred! Și chiar dacă ai vrea să o faci, le-ai putea împrumuta ochii tăi tuturor?

Camelia abia mai respira. Viața este un stand-up, nu o repetare mecanică, ar fi vrut să-i spună. Cu ultimele puteri, dădu drumul gândurilor cuprinse de flăcări uriașe.

- Morala nu se limitează la cele zece porunci din biblie și nici nu a rămas neschimbată de-a lungul timpului. Eu nu sunt supărată pentru că ai fi încălcat nu știu ce normă morală, ci fiindcă ai călcat pe sufletul cuiva și apoi și pe al tău. Și nu vezi că nefericirea ta mă doare ca și cum ar fi a mea...

- De ce tot amesteci religia în orice subiect? Parcă ai fi obsedată de ea...

- Dar a respinge religia nu e tot obsesie, Elena? Uite ce ușor îți este să pui la îndoială credința cuiva! Știi cumva cât de greu este pentru acela să susțină ceea ce afirmă, când tu te ascunzi în spatele unei aparente neînțelegeri?

- Poate e prea mult spus că ai o problemă, adăugă Elena, cu capul în piept.

Într-un fel, așa vrea să fiu și eu ca tine. Dar dacă nu sunt, de ce mă faci să mă simt fără merite, de ce îmi refuzi dreptul la o șansă?

- Deci, așa arată concluzia la care ai ajuns, referitor la intențiile mele în ce te privea! zise Camelia, descumpănită. În cazul asta, nu mai pot adăuga nimic, m-aș lupta cu morile de vânt. Vreau să aud și aceea ultimă întrebare.

- Care este diferența dintre a minți pe cineva și a te minți pe tine însăși?

Camelia se sufoca. Nu înțelegea ce se întâmplase cu Elena astă-vară, unde dispăruse fair play-ul cu care abordau ele orice aspect al vieții. Nu mai era valabil adevărul că nimeni nu e perfect decât în aria și conform propriului standard, că acest adevăr, cu siguranță relativ, nu reprezintă un motiv să ne rușinăm ori, mai rău, să avem resentimente față de cel care ne atenționează în vreun fel? Răceala Elenei o durea, durerea o înverșuna, iar furia înverșunării o devora cu o poftă neomenească. S-a trezit înțepenită și cu fumicături în degetele de la mâini și picioare. Rotirea acea misterioasă a dispărut brusc, așa cum și apăruse, de altfel, și n-a lăsat în urmă nici măcar mirosul de parfum pe care îl recunoscuse cu ușurință. A luat globul cu grijă, apoi l-a așezat înapoi în cutie. A lipit cutia cu bandă adezivă de jur împrejur, grăbită, de parcă i-ar fi fost teamă să nu prindă iarăși viață conținutul ei. Ce naiba a fost asta, se întreba tremurând și trăgând de mânerul sertarului servantei, ca să găsească ceva de legat. I-ar trebui o panglică, se dumiri imediat. Negăsind una neagră sau măcar gri cu dungi ori cu buline, o luă pe cea roșie, apărută, nu se știe cum, deasupra.

În picioare, lângă masa din mijlocul sufrageriei, dreaptă și tăcută, Camelia se felicita că nu uitase adresa Elenei. Împachetă totul în hârtie albă și porni hotărâtă spre oficiul poștal. Pe drum își aminti de panglica roșie. Nu i se părea potrivită cu starea ei și nici cu certitudinea că o amintire va rămâne întotdeauna doar o amintire, nimic mai mult. Să intre într-un magazin și să cumpere altă panglică, de altă culoare, de exemplu, una albă? Se răzgândi după numai o clipă și își zâmbi îngăduitoare, în timp ce trecea pe lângă bărbai și femei, grăbiți să ajungă fiecare undeva. Oameni buni, să nu ne amăgim! Sunt o mulțime de amintiri care par de-a dreptul urâte, de care am vrea să uităm, dar oare e posibil? Așa că, uneori, trebuie să facem un efort ca ele să arate bine măcar pe dinafară.

Elisabeta IOSIF

POEME

Elisabeta IOSIF

Toamna-i o risipă...

Șuierea toamna

Toamna picură livezile prin ochii aurii, pierzători,
Copacii șueră-n brațe durerea în roșu. Arzători,
Coboară și cerul, tresărind plumburiu, odată cu ele
Cad frunze... și iar le rotesc, tot mai departe de stele...

Neputincioasă-i și ploaia, ce le strânge în ghiață
Numai noi revedem luminișul albastru din seară
Doamne, toamna asta n-a lăsat vara mai lungă
Pentru iubire. Dar o acoperă cu umbra-mi prelungă

Cerul e prins între iubirile noastre. Vise ne-implinite
Găsesc în stihurile tale, ninse, încă necitite...
Șuierea toamna nebună peste versul meu imaginar
Doamne, acoperă-l cu veșnicia Ta și dă-i-l în dar.

Și nu lăsa toamna să șuiere! S-o anini de iubire
Și s-o acoperi cu-un vers violet, în plutire
Dar să-i adaugi, poete, dansând în menuet
Un poem cu lumină, mereu melancolic, discret...

Dansul toamnei

În câmpia arsă,
doar lanul de porumb foșnitor mai veghează
Frisonul toamnei ruginite.
Sperietoarea din par îl mai visează...
Se scutură de frig, străfulgerând, Carul Mic
Pierdut în stele...
În baia de luceferi, apele din adâncuri
Sunt tot mai grele...
Doar în Cetatea străveche se află vinul
Cu parfum de vară
La adăpost. Toamna i-a ales ciorchinii
A câta oară? A câta oară?!
Durerile viei transferă licorile trandafirii...
În pahare -
Balans al verii aurii în dansul de nestăvilit
Al Toamnei solare!

Toamna-i o risipă, de iubire, de flăcări
Ce-ngroapă pământul în fluturii-frunze
Și calcă alene prin stele, pe roșii cărări
Când arborii-și ard veșmântul de muze

Grădinile zac mocnit, foșnindu-mi arame
Din frunze agonice, cu fructe-n talaz
Aduse-n miresme, răsfiră marama
Când ziua tresare și cerul nu are răgaz.

Se-aude departe vara. Ea cântă în șoapte
Vorbele-s rostite-n cețuri, trimise-n fuior
Toamna-i o risipă, fructele-i cad coapte
Se-pleacă în rod, livada mea de dor...

Aurul din Rai

Fluturi-frunze trimite arzând iar pădurea
Se-aprinde și versul adus de pasărea nopții.
Poetu-i lunatic. Își caută veșnic menirea
În toamna plâpândă, topindu-se-n jarul sorții.

Își roagă cocorii, când trec peste grelele crengi
Să-amintească de muguri, iscați în miezul de mai
Septembrie-i greu, cântaru-i cu roadele verii întregi
Doar toamna va pierde din aurul trimis iar din rai.

Agoniseala mării

Se stinge iar apusul printre comori marine
Valul căzut în toamnă se-neacă în destine
Pe plajă. Captura-i deasă o răspândește lung
Pe mal. Peste umărul serii privește des, prelung...
În sunetul de scoici portocalii, agoniseala mării
Duce dorul de lună plină, ascunsă-n ochiul zării,

După soare-apune, iarăși căzând în super-lună,
Doar pescărușul singur le sune: noapte bună!
Rotind peste cochilii și melci cu gust de vară...
A câta oară-i toamnă?! Doamne, a câta oară!

PENTRU UN STUDIU ANTROPOLOGIC A MESCHINULUI ÎN LITERATURA POPULARĂ

Ștefan Lucian MUREȘANU

Motto: „Lingușeala niciodată nu izvorăște din sufletele mari, e apanajul sufletelor mărunte ce izbutesc să se facă și mai mici pentru a intra mai bine în sfera vitală a persoanei în jurul căreia gravitează.”

(Balzac, Eugénie Grandet)

Cuvinte cheie: antropologie, meschin, literatură populară, sat, vatră

(Continuare din numărul 102)

2. Complexul de inferioritate, studii de antropologie atitudinală în balada populară ”Toma Alimoș”

În studiul comportamentului omului frustrat sunt vizibile stările de fapt ale acestuia care îi definesc comportamentul meschin, văzut ca o persoană căzută în suferința complexului de inferioritate. Scena în care Manea apare ca personaj al baladei începe cu un șir de metafore, reprezentative am putea spune urmărilor, în imaginea unei acțiuni fantastice, descris fiind ca: ”Stăpânul Moșiilor/ Și domnul Câmpiilor”. Despre acesta, până la urmă, aflăm din prezentarea creatorului popular că Manea are mai mult o manifestare furioasă față de Scena înjunghierii lui Manea de Haiducul Toma. Toma, poate nu atât pentru faptul că i-a călcat proprietatea, cât pentru acela că Toma

avea un aspect fizic plăcut și un cu totul alt moral, comparativ cu cel al adversarului lui, scoțând în evidență, prin contrast, imaginea stăpânului: ”Manea, slutul/ Și urâtul;/ Manea, grosul/ Și-arțăgosul...”, decât ca pe un păgubit ce dorea lămuriri asupra călcării teritoriului proprietății lui sau a unui viteaz care căuta lupta dreaptă. Comparând modul de a dialoga a celor două personaje ale baladei, asupra căreia am dorit să o supunem studiului nostru, am observat că, din punctul de vedere lingvistic, studiile evidențiază o diferență între nivelurile de structură de profunzime și de suprafață ale limbajului. Din dialogul expus, reiese conflictul și, incontestabil, urmările care nu aveau să se încheie cu un rezultat favorabil lui Toma. Haiducul era cavalerul codrilor, rebelul cu dorințe nestăpânite, milostiv față de nevoiași pentru că el era unul dintre cei care își lăsase trebuințele casei și familia, ca o răzbunare față de sărăcia și asuprirea celor îmbogățiți și care îl mânau spre fapte rânduie în căutarea așa-zisei dreptăți. Conceptul de dreptate a stăruit mereu ca un lait motiv al răzbunării, a decongestionării tumultului interior, a răsuflării prin nevoia de a doborî pe cel pentru care era plănuită dureroasa coborâre din statutul de om privilegiat, bogat și cu puteri juridice, în om vătămat. Cel pățimit strângea în sufletul lui amarul și căuta amnarul care să îi dea posibilitatea aprinderii scântei, lumina care îi sporea căutarea dreptății. Toma era un reprezentant al haiducilor codrilor valahi, un nemulțumit al stărilor de fapt și un cugetător. Nu era un religios habotnic, exista Dumnezeu atât pentru el și pentru cei nevoiași, cât și pentru cei

avuți, bogătași, dar tot așa de bine se îndepărta de legea lui Dumnezeu, atunci când prăda sau când ucidea. Își făcea crucea pe care o considera simbolul luptei împotriva răului, se ruga și căuta, când avea ocazia să se spovedească, duhovnicul, pentru că era conștient că mai devreme sau mai târziu era pedepsit pentru tot ceea ce făcea împotriva cerinței rugăciunii regale. Totuși, în multe dintre acțiunile pe care haiducul le făcea, asumându-și calitatea de legiuitor, faptele lui erau condamnabile: în primul rând, dacă analizăm poezia populară ”Toma Alimoș”, nimeni nu îl însărcinase pe Toma să producă pagubele voite bogatului Manea, chiar dacă acesta înfăptuise nelegiuiri împotriva celor neajutorați și lipsiți de apărare, țărani asupriți și sărăciți după voia lui. Este foarte adevărat, și aceasta nu s-a schimbat cu nimic nici acum, în cel de-al douăzecișii mileniu în care doar putem crede că legea ne-ar putea apăra. Trebuie să știm că trăim într-o lume în care pionii, adică cei care își văd de treaba puținței de a trăi, cei care prin luciditatea culturii și a minții luminate sunt jucați de nebunii profani, lipsiți de scrupule, comandați de cei puternici, fără moralitate, în șah îi numim rege și regină, sfârșesc prin epuizare. Niciunul dintre cele două personaje ale baladei, Toma și Manea, nu au o moralitate adecvată statutului de om civilizat. Amândoi sunt exponenți ai profanului însă îi putem departaja prin atitudinea de care dau dovadă când este vorba de justificare asupra faptelor comise. Faptele pot fi stări ale unor acțiuni atât pozitive, cât și negative. Dar și cele pozitive devin uneori îndoielnice de modul cum au fost realizate ca planuri conexe sau tangențiale direct implicate. Dacă

Toma nu încălca voit legea proprietății, Manea nu ar fi avut motiv să se răzbune în modul în care puțină meschină, stăpânită de complexul de inferioritate și de lașitatea caracteristică celor frustrați, a făcut-o și pentru a-i arăta lui Toma că el, Manea, este "Stăpânul/ Moșiilor/ Și domnul/ Câmpiilor", iar Toma un "Haiduc din țara de jos", care a rămas doar un nevoiaș. Dacă analizăm, din punctul de vedere al faptului psihologic, realitatea analizei ne conduce la a afirma că și Toma avea frustrările sale însă nu stăpânite de complexul de inferioritate, deoarece construcția lui fizică: "Nalt de stat/ Mare la sfat/ Și viteaz cum n-a mai stat" îl avantaja și îl pune în drept al curajului pe care "Manea, slutul/ Și urâtul/ Manea, grosul/ Și-arțăgosul" nu îl avea. Admirația poetului popular, implicată în caracterizarea haiducului Toma, este un fapt vizibil, apreciere față de ceea ce înfăptuia viteazul haiduc spre binele celor sărăciți și fără puterea de a se apăra în fața nelegiuirilor celor bogați. În toate creațiile literare medievale, eroul popular era un simbol al dreptății țaranului oropsit. Țăranul era nevoiașul lipsit de cultură, educație, drepturi sociale. Nu că în zilele mileniului nostru ar fi altfel, deosebirea este că mai există unele asociații, neaservite unor puteri oculte, care mai apără, potrivit legilor moderne ale drepturilor omului, interesele celor mulți și năpăstuiți, poate chiar manipulați ar fi mai bine spus. Mijloacele de manipulare sunt acum atât de sofisticate, încât lumea multă a pseudointelectualității cade ușor în plasa distrugătoare a manevrelor sociale și politice ale grupurilor care își urmăresc propriile interese, nicidecum trebuințele comunității. Conceptul de comunitate definește o cu totul altă formă de manifestare din partea celor care își solicită dreptul de autoritate socială, cel mai bine este formalizat de eroul basmului popular pozitiv, care îndeplinește, în totalitate, trăsăturile

celui care se sacrifică cu luciditate, inteligență și înțelepciune planului binelui universal. Eroul salvator al basmului popular are doar conștiința binelui comunității, persoana lui îl interesează într-o măsură foarte mică, atât cât să poată lupta să învingă răul, acel rău care dăunează semenilor lui. Pentru el, toți membri comunități sunt semeni ai lui, indiferent de poziția socială pe care o au în societate. Basmele populare au avut această lansare creativă de a pune în evidență trăsăturile omului înzestrat cu cunoașterea legilor nescrise ale judecării drepte a răului pornit împotriva semenilor, conștientizând statutul de om al celui care respecta tradițiile comunității și a drepturilor acestora față de avuția materială și spirituală a acesteia.

Și pentru a încerca să lămurim starea de fapt a meschinului Manea, din balada populară „Toma Alimoș” nu ar trebui decât să subliniem comportamentul acestuia după înjunghierea fățișă a haiducului Toma, care îl poftise să închine cu el plosca cu vin: "Pân-atunci măi fârtate,/ Dă-ți mânia la o parte/ Și bea ici pe jumătate" (...) "Toma, pân să isprăvească/ Îi dă plosca haiducească,/ Pe jumătate s-o golească/ Mânia să-și potolească/ Ca ș-un frate să vorbească". Scena continuă, în descrierea plastică a talentatului creator popular, care spune: "Manea stânga/ Și-ntindea/ Să ia plosca/ Și să bea,/ Iar cu dreapta/ Ce-mi făcea?/ Paloș mic că răsucea/ Pântecele/ I-atingea,/ Mațele/ I le vărsa" după care, acum i se poate vedea și urmări lașitatea, lipsa de răspundere în fața morții unui semen și, totodată, să înțelegem că pentru mulți dintre indivizii lumii crima a constituit și constituie acțiunea nelegiuită care le-a încetat pentru un timp mânia, frustrările, pentru că viața lui era clipa morții: "Și pe cal încăleca/ Și fugea, nene, fugea,/ Vitejia/ Cu fuga!". În antiteză, cele două cuvinte: „vitejia” și „fuga” constituie un fapt ironic la caracteristica complexului de

inferioritate, dând o formă de sfidare comportamentului subiectului Manea și, anume, aceea a groazei, a fricii, o teamă născută în subconștient. Indivizi grupați caracterului lui Manea sunt în acord cu astfel de procedee lașe, este o căutare de metode care iau de multe ori pe nepregătite pe cei care își cunosc și își cântăresc priceperea vitejiei cu multă chibzuință pentru a pune rezistență adversarului. Manea este un meschin, un produs al tuturor celor care au moștenit puterea fără să fi luptat pentru ea, un malițios, un progen degradat și incompetent. Moartea a fost cea care a pus capăt lașității bogatului Manea, un sfârșit tot atât de dureros precum l-a gândit și pus în aplicare față de haiducul Toma. În scena în care poetul popular ne prezintă pedepsirea lui Manea, iese la iveală tăria de caracter a craiului codrilor, haiducul, își dovedește, cu ultimele puteri, vitejia, tăria de a porni în galop pentru a se răzbuna, dorința de a-l face pe Manea să înțeleagă că toată răutatea și lăcomia lui își vor avea sfârșitul în momentul în care Toma, grav rănit, îl va ajunge din urmă. Încă din fuga calului amenințările haiducului sunt marcă a pedepsei de care bogatul nu avea cum să scape: "Ia mai stai ca să-ți vorbesc/ Pagubele să-ți plătesc,/ Pagubele/ Cu tăiușul/ Faptele/ Cu ascuțișul!". Sfârșitul meschinului Manea este tragic. Dintr-o singură lovitură, cu lama ascuțită a securei, capul acestuia, element covârșitor al tuturor uneltirilor și mârșăviilor făcute, se desprinde de trup: "Capu-n pulbere-i cădea,/ Iar cu trupu sus pe șes,/ Calu-n lume se ducea." Din bătrâni se spune că trupul unor astfel de oameni se întoarce în pământul în care vietățile ascunse ale întunericului îl vor devora, iar sufletul lui va cădea în abisul întunericului fără de sfârșit unde pedeapsa veșnică îi va fi chin groaznic pentru toate fărădelegile făcute în timpul vieții.

Va urma

Te aştept să vii

- proză scurtă -

Am gândurile înmuiate în necuprins şi-ţi simt surâsul ca o şoaptă uitată-n ungherele inimii. Mi-am cuibărit în cercul de lumină sângele, să-ţi desenez conturul dantelat pe margini cu fir de argint. În cuvinte voi zidi casa cu ochi de pisică-n acoperiş, camerele îţi vor aştepta paşii uşori pe podeaua presărată cu flori albe. Pune-ţi pe masă dorinţele, nimeni n-o să le vadă. Între degetele nopţii sunt prinse fantome frumoase cu haine colorate şi cântece misterioase. Intră în jocul lor cum vântul îşi înteteşte suflul prevestind sosirea furtunii. Eu voi fi în privirea lunii, în aşteptarea de sub cearceafuri şi-n neliniştea pereţilor, să nu-ţi fugă mirosul cu umbra pe ferestre.

Voi împărţi clipele la doi, ori mai bine le suprapun şi vom privi candelabrul stins prin ochii tăi mari cât o noapte de rasfăt. La sfârşit ne vom caligrafia pe suflet cu boabe de mărgăritar heraldica unei iubiri însufleţită de patimi, plină de strălucirea unui timp înflorit în cel mai frumos anotimp din câte am trăit.

Te aştept să vii şi tu şi anotimpul

Trecător mirat

În oraşul plumburiu
pe străzi,
un trandafir purta o femeie în braţe.
De atunci toţi oraşenii
sădesc trandafiri.

Oraşul a intat în frumos
din dragoste,
zilele şi ele se destăinuie
în pieţele publice.

În această casă locuiesc
iluziile
şi timpul s-a oprit o clipă,
să se spele
pe cele două feţe
cu apă de trandafiri.

Tu eşti corola aprinsă,
ca o inimă
purtată în palme
de un trecător mirat.

Să-i intru sub piele

Chiar e mai plăcută clipa
când o spintecă
tăişul aşteptării,

de mă satur de bucurie
să-i intru sub piele.

Şi nu mă opresc la pragul acesta
pe care şi orbii îl trec
pipăind lumina,

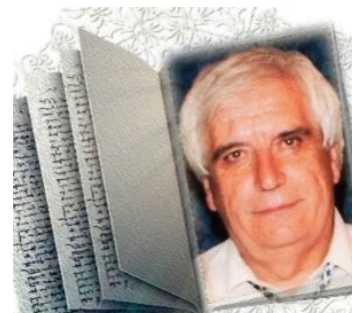
ard mai departe cu flăcără,
la răspântii pun semne
şi plec.

Tot ce nu ştiu eu, ştiu ochii
ce văd mai departe
multe şi tac,

mâna mea scrie atingeri.

Sentimentele lichide

O muză pe care am inventat-o
mi-a şoptit apropiindu-se prea mult
ca o piatră alunecând în apă.
O urmăream cum se lipeşte
de pieptul meu ca un coş de fum
şi aşteaptă căldura să o cuprindă.
Tot ce ne mai ţine laolaltă
erau mâinile ca nişte frunze
tremurate pe sub coaste.

Nicolae Vălăreanu Sârbu

Poate vroia să-mi smulgă una
dar fusese demult smulsă
de nevastă-mea.
O foloseşte ca pe o ispită pentru bărbaţi.

Abia m-am desprins din înclăstare,
locul a rămas gol,
pielea mă ţine întreg dar vulnerabil
la orice femeie viscerală,
deaceia mă folosesc de curvinte.
Ca să nu-mi pierd capul
mai bine cedez pentru ele
sentimentele lichide.

Poezia

Poezia este tot ce iese din tine
ca un înecat la suprafaţa apei
ca să fie găsit
şi înmormântat creştineşte între ai săi.

Cuvintele sunt selectate minuţios
încât îţi vine să crezi în ceva
şi te împaci cu speranţa că mâine
cineva le va citi şi se va ilumina
cum te bucuri de un asfinţit fără să vrei.

Uneori te ridici de la masă şi le arunci
apoi cauţi alt moment inspirat,
să-ţi transpui în poem tot ce simţi.

Iubesc gândurile care-mi spun singure
cum să le îmbrac în metaforă,
să le dezvelsc sensul iubirii
ca la o femeie frumoasă.

Peste o sută de lucruri despre cărți și scriitori

Propus de Alexandru Stefanescu Bârda

(Continuare din numărul 102)

45. Iulia Hasdeu, fiica lui Bogdan Petriceicu Hasdeu, a fost un copil-minune care la 11 ani a absolvit Colegiul Național Sfântul Sava și, în paralel, Conservatorul de muzică din București, iar apoi a studiat la Sorbona. La 17 ani a reușit să publice un volum de poezii în franceză.

46. Jack London este considerat ca fiind primul scriitor care a devenit bogat exclusiv de pe urma cărților sale. Asta după ce a fost refuzat de nu mai puțin de 600 de ori și era să se lase de scris după ce a primit doar 5 dolari pentru prima sa povestire acceptată.

47. James Joyce a suferit de cinofobie, keraunofobie și hidrofobie, adică îi era frică de câini, fulgere și apă.

48. James Joyce era interesat de actul sexual extrem de mult, până la obsesie. Și-a început viața sexuală foarte devreme, alături de o prostituată. Până după căsătoria cu Nora, a continuat să se culce cu prostituate, dezgustat de act, dar convins că experiențele îi vor folosi.

49. James Joyce și-a petrecut șapte ani din viață scriind romanul "Ulisse".

50. John Keats avea doar 1,5 metri înălțime, la fel ca și William Blake.

51. La fiecare două săptămâni o limbă dispare pentru totdeauna.

52. La sfârșitul lunii februarie din 1974, scriitorul de ficțiune și consumator de amfetamină, Philip K. Dick, în timp ce se odihnea în casa lui, a avut o serie de viziuni puternice. Acestea au continuat și pe tot parcursul lunii următoare, o combinație de modele geometrice îi cu imagini ecleziastice, cu scopul de a crea interpretări noi și profunde a istoriei religioase și literare.

53. Lev Tolstoi a suferit de cazuri grave și frecvente de depresie și, în cele din urmă, a devenit un ascet rătăcitor în cursul vieții sale octogenare. Tragic, el a murit după ce s-a îmbolnăvit de pneumonie, plecând în miezul nopții și în mijlocul iernii spre gară.

54. Lev Tolstoi era un Don Juan în timpurile sale. A rămas celebru pentru ceea ce a făcut în noaptea nunții sale cu Sophia Behrs (în vârstă de 18 ani): a obligat-o să-i citească jurnalele întreaga seară pentru a o pregăti cu obiceiurile lui sexuale și a-și mărturisi toate aventurile amoroase pe care le avuse până atunci.

55. Liviu Rebreanu a creat personajul lui Apostol Bologa din "Pădurea Spânzuraților" inspirându-se din viața familiei sale. Personajul principal este, de fapt, o copie destul de fidelă a fratelui său, Emil, spânzurat la Ghimeș în 1917.

56. Lui Edgar Allan Poe îi era frică de întuneric. Posibil, una din cauzele care a dus la această fobie a fost faptul că în copilărie viitorul scriitor a învățat în cimitir.

57. Lui Joseph Heller i-au trebuit 8 ani să termine romanul "Catch 22".

58. Manuscrisul original al romanului lui Steinbeck "Despre șoareci și oameni" a fost mâncat de un câine.

59. Marin Preda nu scria niciodată cu pixul, sau creionul. Scria cu un stilou cu peniță de aur, care după moartea lui nu a mai funcționat niciodată. Penița era tocită mai mult într-o parte și pentru

a scrie cu el trebuia să știi cum să îl ții și în ce poziție să îl apleci, dar nimeni nu a reușit să îl facă să scrie.

60. Mark Twain adora pisicile și ura copiii (a vrut să-i facă o statuie regelui Irod).

61. Marquizul de Sade a avut, fără îndoială, o viață excentrică. Credințele sale culturale stăteau la confluența ideilor revoluționare legate de libertatea sexuală și morală, narate, de altfel, în multe lucrări de ale sale și de unde noi am moștenit termenul de sadism. În 1803, nu mult după încarcerarea sa, el a fost declarat nebun și plasat într-un azil. Dar nici în azilul respectiv, de Sade nu a renunțat la relațiile sale sexuale ilicite, până la moartea sa din 1814.

62. Mircea Eliade, autorul unor capodopere precum "Maitreyi" sau "Romanul adolescentului miop" (o lectură recomandată tuturor adolescenților), a fost, probabil, pro-legionar.

63. Monstrul din romanul "Frankenstein" scris Mary Shelly nu are nume, deși scriitoarea obișnuia să-i spună Adam.

64. Numele celor trei muschetari din romanul lui Dumas sunt: Porthos, Athos și Aramis. (Sic!)

65. Până în prezent, s-au scris mai bine de 20.000 de cărți despre șah.

66. Pe vremea lui Shakespeare nu existau femei actori, așa că toate rolurile erau interpretate de bărbați.

67. Prima Biblie în limba eschimoșilor a apărut la Copenhaga în 1744.

68. Prima carte scrisă de L. Frank Baum avea ca subiect creșterea găinilor.

69. Prima povestire polițistă scrisă vreodată i-a aparținut lui E.A. Poe. În "Crimele din Rue Morgue", acesta îl introduce pe detectivul Auguste C. Dupin.

70. Primul dicționar în engleză a fost scris de Noah Webster. I-au trebuit 36 de ani ca să-l termine.

71. Primul roman american din care s-au vândut mai mult de un milion de copii a fost "Coliba unchiului Tom" de Harriet Beecher Stowe. Aceasta stătea la o casă depărtare de Mark Twain.

72. Primul scriitor care a terminat (l-a dictat, de fapt) un roman la o mașină de scris a fost Mark Twain.

73. Prizonierii din Brazilia își pot reduce sentința dacă se apucă de citit cărți. Pentru fiecare carte citită li se scad 4 zile din sentință. Din păcate nu li se pot scădea mai mult de 48 de zile într-un an.

74. Romanul Anna Karenina are peste 800 de pagini, dar a fost publicat inițial sub forma unui foileton.

75. Romanul lui Marcel Proust, "În căutarea timpului pierdut", conține aproximativ 1,7 milioane de cuvinte.

76. Romanul "Mândrie și prejudecată" de Jane Austen s-a numit inițial "Primele impresii".

77. "Să nu ucizi o pasăre cântătoare" este singurul roman scris de Harper Lee. Cu toate acestea a câștigat premiul Pulitzer și a stat timp de 88 de săptămâni pe lista best seller-urilor.

78. Samuel Beckett a jucat crichet pentru Universitatea din Dublin.

79. Scriitorul belgian Georges Simenon este unul dintre cei mai prolifici autori. Timp de mai multe zeci de ani, obișnuia să termine o carte la fiecare 11 zile. A publicat peste 530 de cărți, majoritatea sub pseudonim.

80. Scriitorul science-fiction și horror, H.P. Lovecraft a avut o stare mintală condiționată atâtea de influențe interne, cât și externe. El a suferit de tulburări de somn.

Va urma

10 CAPODOPERE RUSEȘTI CARE MI-AU SCHIMBAT VIAȚA

Olimpia RUSU

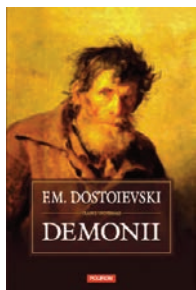
Domnilor, știți oare ce este un visător? Este coșmarul Petersburgului, personificarea păcatului, o tragedie mută, misterioasă, dezolantă, sălbatică... Dacă uneori întâlniți vreun om distrat, cu privirea tulbură, inexpressivă, cu fața mereu palidă și răvășită, mereu preocupat parcă de ceva teribil de apăsător, de un lucru greu de rezolvat, uneori chinat și obosit de munci grele, dar care n-a făcut absolut nimic, să știți că așa arată un visător. Visătorul este întotdeauna dificil, când e prea vesel, când e prea trist, când mitocan, când atent și delicat, când egoist, când capabil de cele mai nobile sentimente”, spunea F.M. Dostoievski, în Destinele civilizației.

Modelul acesta cuprinde o mică parte din comoara care este deținută de literatura rusească. Personajele, de obicei, sunt foarte bine conturate în romanele, povestirile și în nuvelele lor.

Am descoperit pasiunea pentru citit încă din copilărie și am parcurs mai multe tipuri de opere literare, m-au atras lucrările autorilor din anumite părți ale lumii, însă m-am îndrăgostit iremediabil de stilul rusesc, plin de personaje care mai de care chinute, urmărite de gânduri și sentimente (gratuite) de vinovăție.

Nicio altă literatură nu mi-a captat atât de mult atenția. Descrierile obiectelor din jurul personajelor sau ale locurilor în care acestea se perindau sunt de-a dreptul minunate. Mizeria lipicioasă a încăperilor sau, dimpotrivă, luxul caracteristic moșiiilor în care trăiau anumite personaje, seriile pline de liniște sau de peripeții încărcate de suspans, tulburările emoționale dese ale eroilor, toate acestea mi-au transformat adolescența într-o sete continuă și dureroasă de tot ceea ce înseamnă caracterul RUSESC.

Iată o listă cu titluri care m-au impresionat și care, zic eu, merită a fi citite în această viață.

1. Demonii (F.M. Dostoievski)

Mie mi se pare într-adevăr o carte demonică, o carte care merită cu naturalețe să își poarte titlul. În multe pagini din roman sălășluiește răul în toate formele sale. Personajele sunt stăpânite de impulsuri care pornesc din cele mai tenebroase gânduri. Uneori

autorul lasă impresia că acestea nu își mai aparțin de o perioadă îndelungată de timp, iar acțiunile pe care le fac sunt manevrate de altcineva, care este întunecos și diabolic. Romanul cuprinde mai multe personaje adunate, parcă, într-o horă a urii, a suferinței, a răului și a nebuliei.

Viața este suferință, viața este spaimă și omul e nefericit. Acum omul ține la viață, pentru că ține la suferință și la frică. Astăzi, omul nu este un om adevărat, va veni un om nou, fericit și mândru, omul căruia îi va fi indiferent dacă va trăi sau nu, acela va fi omul nou.

Este șocant atunci când treci de la o pagină la altă să vezi cum personajelor li se schimbă caracterul și cum sunt dezgropate anumite secrete din trecutul lor. De exemplu, personajul Kirillov, partizanul sinuciderii, acel „om al absurdului”, crește „diabolic” de la o pagină la alta.

La început este un insignifiant, urmând apoi să atingă apogeul nebuliei sale într-o scenă de-a dreptul înfricoșătoare:

În partea dreaptă a dulapului, în colțul format de perete și dulap, stătea Kirillov într-o poziție îngrozitor de ciudată, nemișcat, cu mâinile și corpul întinse ca într-o poziție de drepti, cu capul puțin înălțat și ceafa lipită chiar de colț, ca și cum ar fi vrut să se facă nevăzut, să se ascundă....[...] Paloarea chipului său era nefirească, ochii negri, absolut ficși, priveau în gol.

Asemănător multor personaje din roman, acesta este dominat de întrebarea sensului vieții. Răspunsul pentru aceasta se găsește doar în fapte extreme, care nu preced decât răul.

Eu recomand toate romanele lui F.M. Dostoievski, pentru că acolo conturat este omul în toată esența lui – bună și rea (Frații Karamazov, Umiliți și obidiți, Idiotul, Crimă și pedeapsă, Adolescentul etc). Paginile din aceste romane te vor amuți de-a dreptul.

2. Netocika Nezvanova (F.M. Dostoevski)

Am observat aici că personajul principal este stăpânit de ură față de el însuși. Persoana pe care își varsă tot acest rău interior este, din păcate, buna lui soție, care, dintr-un sentiment de vinovăție pe care îl poartă de ani buni față de soțul ei, este în stare să reziste cu stoicism refulărilor nervoase ale lui.

Apoi am văzut că nu poate trăi fără mine și mi-am zis: las' c-o s-o chinuiesc eu pe fata asta rea!

Chinul psihic la care era supusă soția era incomensurabil, ea nu știa dacă orice cuvânt rostit de el avea mai multe înțelesuri. Stătea să judece atent sau să nu bage în seamă orice banală discuție din casă.

Atenția extraordinară pe care o avea femeia față de bărbatul ei, față de fiecare gest al lui este și un fel de laitmotiv al romanului.

Romanul nu a fost terminat deoarece scriitorul a fost arestat (aprilie 1849) și exilat în Siberia pentru „activități revoluționare”. Povestea este complexă, dar merită fiecare pagină de-a sa. Notele din acest roman vor domina celelalte romane celebre ale scriitorului Dostoevski.

3. Dama de pică (Aleksandr Pușkin)

Pentru că:

El nu va pieri, este veșnic, monumental. (F.M. Dostoevski)

Cel mai artistic dintre toți scriitorii ruși de astăzi. (Ivan Turgheniev)

Cel mai mare poet național, pentru că el este expresia cea mai deplină a orientării, a instinctelor și cerințelor spiritului rus în acel moment istoric. (F.M. Dostoevski – Literatură și autocrație. Ideal și fericire)

Dama de pică mi-a creat o teamă față de natura umană. Tot răul adunat, lăcomia, controlul îl ghidează pe personajul principal al nuvelei, care intră într-o călătorie riscantă a jocurilor de noroc. La fel cum se întâmplă cu personajele dostoevskiene, care ating apogeul nebuniei în situațiile limită, personajul Hermann are impresia că este urmărit de spiritul bătrânei Lizaveta Ivanovna.

Autorul reușește să te transpună într-o lume macabră, iar tot ceea ce poți face este să empatizezi cu personajul, chiar dacă este vinovat de păcatele umane. Nu degeaba se spune despre aceasta că este culmea perfecțiunii artei fantastice.

În sfârșit se ridică, palid ca și moartea, urcă pe treptele catafalcului și se apleacă asupra sicriului... În clipa aceea i se păru că moarta se uită la el batjocoritor și-i face cu ochiul.

4. Nuvele și povestiri (Ivan Bunin)

În biblioteca tatălui se aflau aceste două minunate volume de nuvele și povestiri, însă, recunosc, nu aveam nici cea mai mică intenție de a le citi pentru că nu îmi plăcea coperta lor. Asta până să descopăr influența scriitorilor ruși, să fiu fascinată de ei. Dacă vreți să pășiți în lumea nopților de iarnă sau de vară de la țară, dacă vreți să ascultați liniștea naturii în paginile unei cărți, dacă vreți să simțiți teama izolării în sat pe timp de vifor, atunci vă recomand să parcurgeți aceste pagini.

Volumele lui Bunin mi-au amintit de nopțile de la țară, atunci când stăteam cu părinții pe scările casei la povești, de serile cu greieri, de cacao cu lapte, de răbdarea pe care o aveau oamenii și, mai ales, de trăitul în prezent. Garantez că nu o să vă pară rau. Mi-a părut rău doar că am subapreciat două volume pentru că aveau o înfățișare care nu mă atragea de fel.

În întunericul cald și înăbușitor din casă un greiere târâie șovăielnic în sobă, parcă ar sta să asculte cu luare-aminte... Muștele bâzâie somnoroase în tavan... Bătrânul șade în întuneric, gârbovit, mut. La ce s-o fi gândind?

Încet se luminează de ziuă. O zi mohorâtă, întunecoasă, viscolul nu se mai domolește. Troienele de sub fereastră au ajuns până aproape de geamuri, se înalță spre acoperiș, iar în odaie stăruie o penumbră palidă, stranie. Deodată, de pe acoperiș, se rostogolesc cu zgomot câteva cărămizi. Vântul a dărâmat un coș. E semn rău...

5. Calvarul (Alexei Tolstoi)

Era vremea în care dragostea, sentimentele bune și sănătoase erau socotite vulgare și învechite. Fetele tinere își tăinuiau nevinovăția ca pe o rușine, bărbații ascundeau faptul că erau credincioși soțiilor. Spiritul de distrugere era socotit de bun gust, iar neurastenia, dovadă de rafinement...

Oamenii își născocesc vicii și perversiuni numai că să nu pară fără niciun haz. Așa era Petersburgul în 1914.

Așa e Bucureștiul în 2016. Cu această frază începe romanul istoric în care sunt cuprinse emoțiile și frica venirii Primului Război Mondial. Vei regăsi pasaje incredibile și personajele cu latură umană, mai puțin cu cea de erou. Romanul este încadrat ca fiind una dintre lucrările clasice ale literaturii sovietice, de bază, însă firul narativ este unul unic, pătrunzător.

Va urma

Proză în spiritul paradoxismului cu eroi „aproape-neobiblici”

Ion Pachia TATOMIRESCU

Continuare din nr. 102

Interesantă este în această macronovelă „construcția” modernă a unui personaj – nu neapărat „colectiv”, ci, mai exact, personaj „triontic”, un „trinom-personaj” pentru rolul de „protagonist”, așadar, ca pentru „panoul acțional-central”, permanent apelându-se la o clasică tușă (cu „portretistică” dezvoltată prin antiteza dintre un prim-ens și secundul ins ca „binom paradoxizat” – Serafim și Lazăr, ambii «acuzăți de viol» [p. 7], „binom damnat” pentru „atentat la sacralitatea-inseminării-femeii-de-către-bărbat”, „violare a firescului divinei nașteri”, „binom-catod” voltaicizându-se / individualizându-se mereu printr-un „terț-ens-anod”, ca personaj-oglină –, evident, în raportare permanentă la un terț-ens, cel „condamnat” pentru atentat la „sacru punct-terminus al ființării”, la „firescul morții”, Petre, „întemnițatul pentru omor cu premeditare, căci, părăsit de iubita-i soție, îi ucide ibovnicul cu care a plecat din casă”, i-l trimite brusc «în loc cu verdeață» [p. 16]): Serafim (Hîncu: «numai Serafim avea calificare; fusese tractorist» [p. 46], dar se angajează pe șantierul „minei de suprafață” de lângă orașelul de munte, «la sectorul mecanic», desigur, ca «buldozerist» [p. 17], având „școala făcută” «în armată, [pe când] aveau nevoie să construiască strategice drumuri cerute de ruși; ei erau

stăpânii României după '44 și le trebuiau drumuri ca să care despăgubirile de război; nu le ajungeau numai căile ferate» [p. 21 / s. n.], «fel deschis de a fi [...] cu albeața pistruiată a feței [...], mișcarea agilă» [p. 10]; «firea lui veselă, optimistă» [p. 14]; «pe cât era de veselă, tot pe atât era de miloasă» [p. 16]; pare a fi „cu grija păstrării perene a unității triadei / treimii damnată: «Serafim privi cu tristețe. „O să ne despărțim cam repede. Mi-e destul să-l încurajez pe unul, că doi o iau razna”, gândi el cu durere.» [p. 31]; etc.), Lazăr (Bosoi: «absolvent al liceului de chimie» [p. 125] fiind, solicită – pe șantierul minei de suprafață de lângă orașelul de munte – să fie angajat tot «la sectorul mecanic», dar «la artificieri», ca «să lucreze cu explozibili», deoarece «îi plăcuseră exploziile de mic; își amintea cu plăcere de zilele ploioase, când, în băltoacele drumului puneă grăunțe de carbid, acoperite cu o cutie goală de conservă; când le dădea foc, se aprindeau, însoțite de o bufnitură strașnică» [p. 46]; e «înalt, bine făcut [...] statura lui impunea [...]: frunte înaltă, sprâncene stufoase, tenul măsliniu [...], gesturi domoale, așezate» [p. 9 sq.]; pe peronul Gării de Nord din București, «din noianul de călători grăbiți, se deslușește silueta unui tânăr înalt, cu ten măsliniu și ochi albaștri, al cărui mers trădează omul crescut la țară, în mijlocul naturii» [p. 62]; «împietrit [...], îi stânjenea pe ceilalți, le stătea în

cale [...], impusese o teamă paralizantă» [p. 13]; «cu încăpățânarea lui [...], înalt și spătos, încremenit în șirul deținuților» [p. 14]; etc.) și Petre (Stanciu: «necalificat» [p. 30], «un bărbat între două vârste» [p. 15], „bun să dea «la lopată» [p. 17], este angajat pe șantierul minei de suprafață de lângă orașelul de munte «la descărcări» [p. 45]; e «unul mai amărât decât noi» [p. 16] – după „constatarea lui Serafim”; e «fiu de țăran», «flămând și însetat [...], strângea cu grijă firimiturile de pâine în podul palmei, așezându-le cu fereală în farfuria cu mâncarea aburindă» [p. 34 sq.] – după cum „remarcă Lazăr”, căci „oficiază cu grijă ritualul mesei”; „își arată temerea de oraș” [v. p. 20], dar și de galeria minei: «crescut pe ogorul C. A. P.-ului, sub cerul liber, Petre s-ar fi simțit sugrumat într-o galerie; tăcuse pentru că n-avea altă soluție; în sat nu mai avea a se întoarce; cum l-ar mai fi primit după numeroasele condamnări mai lungi sau mai scurte, în funcție de faptele comise; în cea mai mare parte, furturi din locuințe, din

magazine, din buzunare, pentru care se simțea chiar vinovat; lumea se temea de el și nimeni nu era dornic să-i dea ceva de lucru; mai ales după ultima grozăvie pe care a comis-o; dar și lui îi era foame, și el trebuia să se îmbrace.» [p. 39]; etc.).

În „economia epică” a macronuvelei, deosebită este și seria „eclat-personajelor”: Angelica (fiica preotului Ghervase, o frumoasă studentă la o facultate bucureșteană, că „și banii lui Ghervase merg”, o mândră studentă «ca o zână», caracterizată „biblic-superlativ” de preot, descriindu-i-o lui Lazăr drept „leit-poleită tată-său”: «seamănă mie, ce mai la deal la vale !», făcută «gândind la Sfânta Scriptură» [p. 127], «blondă, cu părul scurt și trupul strâns în blue-jeans, exuberantă» [p. 128]), ori Crihană („triada / treimea damnaților” e luată în primire – la Forțele de Muncă – de „nea Crihană”, un «delegat roșcovan, bine hrănit» [p. 29], de vreme ce își dă întâlnire la restaurantul Ciocârlia – „unde ia masa de obicei” – cu viitorii angajați pe șantierul „minei de suprafață” spre a le înmâna „tovărășește” toate „foile de drum” și spre „a discuta” «ce e de discutat și gata!» [p. 31]), Ghervase (preot bișnițar, «mare pescar» [p. 128] și cartofoar de București, cu o parohie «plină de enoriași evlavioși, prosperă», asigu-rându-i «prelatului toate cele trebuincioase, fără nicio trudă deosebită»; «nu-și lăsase barbă din motive erotice; nu-i plăcea să i se caute buzele printre ghemotoace de păr; barbișonul, de fapt o bărbăță țepoasă, dimpotrivă, stârnea extazul, părintele culegând fructele păcatului, când dădeau în pârg și se ofereau de bunăvoie la sfîntire» [p. 123 sq.]; «evantaiul cărților răsfireate între

degetele durdulii îl mulțumeau suficient ca să glumească, în loc să urmărească atent gesturile celorlalți jucători» [p. 117]), sau „imprevizibila” Mariana («femeie tânără, bine făcută» [p. 62], cu «ochii viu-rimelați, cu pleoapele albăstrite de fardul așezat în cantități impresionante, [care] se închiseră visători» [p. 64 sq.]; «pulpele Mariane, bronzate puternic [...], se dezgoleau mult deasupra genunchiului, la fiecare treaptă» [p. 66]; Lazăr: «Bă, eu mă duc la București ! zise Lazăr. [...] Fata aia pe care chipurile am violat-o, mi-a tot scris, cică s-o iert, că îi pare rău, că n-a avut ce face, că a luat-o gura pe dinainte.» [p. 26]), cum, de altfel, și Petra («Sunt Petra Gott, excavatoristă și membră a biroului de partid; am sarcina să primesc pe cei nou-veniți» [p. 43]; „tovarășa Petra” de la șantierul minei dintre orașel și poalele muntelui” [v. p. 34]; «o femeie micuță, tânără, cu un inel de chei strălucitoare în mână stângă», cu chip «cuprins de un zâmbet radiind numai de bunătate [...], cu obraji-n flăcări» [p. 41]); dar și Spirică („șef de birou-de-personal” în administrația șantierului de la «mina de suprafață» [p. 39], «un funcționar bondoc, nădușit și roșcovan, [ce] își acoperie calviția cu o batistă înnodată în colțuri; praful de cărbune, praful din incinta unității, praful din birou și de pe birou se depusese sporadic, după forma degetelor cu care-și pipăise țeasta, peste batista colorată; o scrumieră plină și țigara fumegând din colțul gurii dovedeau un fumător înrăit» [p. 35 sq.]; „îi măsoară” «din creștet până-n tălpi, cu ochi bulbucați» [p. 36]; «avea mai bine de doi ani de când fusese mutat din activul județenei, ca șef de birou personal; îi cunoștea pe muncitori încă de

pe vremea când organizase acțiuni cu factorii de răspundere din mină» [p. 37]).

Macronuvela Tabăra damnaților, de Gheorghe Andrei Neagu, concepută în două planuri naratologic-paralele (al penitenciarului de la periferia Capitalei de câmpie cu sere ale educării prin lucrări agricole și al șantierului „minei de suprafață” din orașelul de munte) și un plan secant, al acțiunilor bucureșteano-bulboceano-timișorene ale lui Lazăr, în afara trinomului de „panou central”, are o măiastră scriere alertă, ca de pârâu de munte, evident, în cogaionică fluidizare, ori în foarte exactă știință ordonator-născătoare și de absolut-necesare cristal-jaloane în croiul de linii de forță ale „epico-magneticului câmp” întru acea unitate acțional-autentică, „Triada / Treimea Damnaților” – Serafim, Lazăr, Petre –, care se constelează „profund-paradoxist”, valorificând „pe deplin-premeditat” sacral prin profanul „limitei tragic-existențiale”, încât Distinsul Receptor să-și păstreze indubitabil vectorii întru catharsis și cu bucuria de a întâlni chiar „deslușirea auctorială” din ultimele rânduri ale acestui op: «Auzi, mă, Petre, cine oare i-o fi pus numele ăsta lui Lazăr? întrebă Serafim. Știi că pe la biserică se spune de unul Lazăr ce a fost înviat de Iisus după moarte. Nu cred că pe al nostru îl mai învie cineva. Cred că nici la învierea morților nu va avea rând, dacă s-a sinucis. [...] Cum naiba ne-am adunat noi, un Lazăr, un Petre și un Serafim? Parcă nu-i lucru curat aici. Unui s-a dus...» (p. 165).

TRIBUT PE TRISTEȚE

Anton GAGIU

Astăzi am primit vestea că se pune tribut până și pe tristețe. Dacă s-ar fi pus pe bucurie mai înțelegeam, dar pe tristețe? E ca și cum cineva, un „înțelept” ți-ar spune că buruienile sunt... cereale și purcezi să le aduni, deși grămada lor când se va usca numai de foc va fi bună. N-am ce face și mă împac cu ideea că și tristețea e bună la ceva, aduce și ea un venit statului, cel puțin lui... Dar totuși mă întreb: statul ăsta cum o măsoară? Cum spune el, măsurătorul „trebuie să plătești pentru... un hectar sau un pogon de tristețe?”

Am spus aceasta... cu măsura de suprafață, că mi se pare corect ca tristețea să nu fie măsurată la kilogram sau la litru, ci la întindere, pentru că eu o percep ca pe o picătură imensă de apă care odată pătrunsă în ființa ta se întinde asemenea unei pete de... lichid, își acapara fiecare părticică din... întinderea ta.

Și apoi tristețea are și ea mândria ei, nu se cuibărește în oricine, alege omul, îl studiază, îl judecă, îl evaluează și abia apoi... își face culcuș. Poate o privim ca pe un parazit, dar nu e un parazit, pentru că purtătorul ei are foloase post factum. Am spus că tristețea nu se cuibărește în oricine, după ce găsește persoana compatibilă îi studiază posibilitățile, capacitatea de a suporta povara ei, și abia atunci trece la treabă, se lipește ca

marca de scrisoare și n-o mai clingește nimeni de acolo, până ce nu dispar cauzele care au generat-o. Și credeți că acestea dispar vreodată? Nici de s-ar putea nu dispar, dar mite când nu se poate.

Tristețea are putere de regenerare precum natura, înverzește ciclic și re apare mereu mai proaspătă de parcă nașterea ei o umple de înțelepciune, iar purtătorul de tristețe trebuie să se mândrească cu ea, adică tristețea iese în evidență, mereu în fața, stridentă, penetrantă, gata în orice moment să sară la hartă, că doar știe că, fără ea viața n-are rost. Poate acesta este și motivul pentru care legiuitorii de azi s-au aplecat asupra ei cu mai multă sânguință, adică prin orice „creație” să lase urme, încât, nu e zi în care să nu stingă câte o lumânare. Mă mir că generații întregi de „sfătuitori” nu s-au gândit mai de mult să scoată bani din tristețe, pentru că ea a așteptat cuminte doar, doar va fi pusă la treabă și va fi trecut pe venituri nu numai pe cheltuieli. Și eu mă întreb: ce să fac cu atâta tristețe? Dacă s-ar vinde, cu siguranță că aş câştiga bani frumoși deși pe criza aceasta prețul nu este prea bun. Și, uite așa îmi dau seama de ce s-a pus tribut pe tristețe, păi, când este o „recoltă” atât de bogată de ce ar fi ignorată? Starea de tristețe a devenit aproape materială, plutește, are un corp perceptibil, diform, se strecoară printre stările normale precum

virușii nevăzuți, dar rămâne persistentă asemenea unei neguri ce vine din senin și nu știi cât se va menține deasupra ființei tale. Uneori te simți devastat de tristețe, de parcă ai fi fost măturat de uragan și undeva, cineva ascuns dincolo de perdeaua întunecată a politicii, veghează ca aceasta să devină cuantificabilă și pac... cu tributul că... cine poate să piardă o asemenea ocazie? Să pui în cârca celui în genunchiat mai mult decât poate duce.

Tributul pe tristețe trebuie desființat! Legile nescrise care au condus la apariția lui, trebuie abrogate! Până atunci însă, lăsați tristețea să circule nestingherită pe străzi, să zburde prin casele celor far-de case, prin ogrăzile celor far-de ograda și să devină cuantificabilă în sufletele celor fără de suflet.

Capricii la început de iarnă

(Stihuri)

Alin RADU

Muzei mele

*Cu rochia pătată de iarbă și de vin,
Cu sânii sărutați de un tânăr derbedeu,
Cu buzele crăpate de ploii și de senin,
A piei de marinari miroși,
Miroși a sare,
Iar când te întorci râzând,
Târziu în patul meu,
Sunt obosit și dorm de atâta așteptare.*

*Pe unde ai fost, pe unde ai dus păcate ?
Și câte mâini fierbinți la pulpe ai îndemnat ?
Ți-s umerii mușcați de sărutări furate,
Porți frunze în păr și patimi,
Desfrâu dionisiac...
Cum de-ai găsit cărarea,
Cum de te-ai îndurat?
Să vii târziu în noapte la patul meu sărac ?*

*Și cât te-am așteptat cu îmbrățișarea goală !
Și câte-am îndurat, privind la depărtări,
Mi-am pus pe umeri săruri și cicatrici și boală,
Să fii în rând cu plebea
Ce te-a avut mereu.
Mi-am cumpărat păcate
Și le-am strigat prin zări,
Că poate vii mai des, să bei din vinul meu.
...*

*O, muză nemiloasă, amantă de poet,
Bacantă risipită prin sălile de bal,
Tresar înfiorat când te întorci discret,
Și-mi umpli visul tânăr cu măști de carnaval !*

Fetița cu chibrituri

*Fetița cu chibrituri se stinge în zăpadă
Și în trista-i prăbușire visează flori de mac,
Când fulgii cad pe ochii ce nu mai pot să-i vadă
Pe undeva prin lume se coace cozonac.*

*De unde vii, fetițo, cu iz de medievală ?
Din ce Sodomă stinsă ai rătăcit la noi ?
Să fii un semn de bine, să fie semn de boală ?
Când marginea cetății stă scursă în noroi. . .*

*Noi încă, până azi nu ne-am scăzut păcate,
Punând monezi de cupru în alte palme mici,
Căci s-au speriat de vântul cel rece din cetate,
Cam toți săracii lumii ce-ar fi rămas pe-aici.*

*Cum de-ai văzut lumini prin geamurile sparte ?
Căci noi le-am stins demult cu mână de sărac,
De când am strâns biserici și le-am vândut departe,
Nu ne-a mai dat pământul nici plantele de leac.*

*Cu unghiile crăpate de crivăț și de ger,
Ne-am oblojit cu gheață piciorul rău mușcat.
Mai crezi că pe aici ne mai rugăm la cer ?
Sau că ne este milă de încă-un degerat ?*

*N-ai tu acum chibrituri pentru atâta foc...
Ce ne lipsește nouă de când ne-am iniernat.
Scânței au mai căzut, dar n-au aprins deloc,
Nici cea de la Adam în noi n-a luminat. . .*

*Mai vino tu, cândva, să fie de Crăciun...
Vom spune la nepoți că poate au noroc,
Să strângă doi bănuți pentru un suflet bun
Ce s-o-ndura cetății, plângând să-i pună foc.*

*Fetița cu chibrituri stă stinsă în zăpadă,
Dar trista-i prăbușire e început de veac
Prin casele prin care e cineva s-o vadă,
Prin casele pe unde se coace cozonac. . .*

IOV, OMUL LOVIT DE CEL RĂU

Petre ISACHI

*„Epidemia de ziduri continuă
și toată populația globului a intrat în panică
răspândindu-se vestea
că, de fapt mormântul era gol”*

(Dumitru ICHIM)

Această carte de excepție a ajuns pe masa mea de lucru, grație directorului Revistei Credința ortodoxă, Revistă de cultură, atitudine și spiritualitate a Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, Ioan Enache, și nu ascund că mi-a stârnit, prin simbolistica titlului, interesul creștinului ce știe că nu poți să stăpânești Răul raportându-l la vreo vină anume, dar și curiozitatea criticului, de a vedea ce anume actualizează/ transfigurează preotul din Kitchener, Canada, din Cartea lui Iov. Ceea ce susținea proorocul Iezechiel (cap. 14, versetele 14 și 20) care laudându-i spiritul de dreptate („Nae, Daniel și Iov, apoi aceștia, prin dreptatea lor, și-ar scăpa numai viața lor, zice Domnul Dumnezeu” – V. 14) era convins că Iov nu s-ar salva decât pe el sau răbdarea în credință exemplificată în Epistola Sfântului Apostol Iacov : „Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfârșitul hărăzit lui de Domnul; că mult-milostiv este Domnul și îndurător” (Cap. 5, V. 11).

Desigur că poetul Dumitru Ichim figurează în Psaltirea apocrifă ... un Iov, „pildă de suferință și îndelungată răbdare”, dar și un Iov spirit/ simbol al dreptății divine și al nevinovăției, care a întâlnit „răul ca Cealaltă față a lumii”, Răul, lucrare a lui Satan, venit ca o fatalitate asupra robului „fără prihană și drept

și temător de Dumnezeu și care să se ferească de ce este rău” (Cartea lui Iov (cap. 1, V.8).

Pentru psalmistul Dumitru Ichim, asemenea marilor poeți mistici de la David, la Juana de la Cruz, Eckhart, Iacob Böhme, Arghezi, Voiculescu, Blaga, Nichifor Crainic, Radu Gyr etc., dincolo de contingenta istorică, de limitele individualității și de dimensiunea etico-religioasă, poezia este în primul rând revelație, încât enigma Iov este transfigurată între vinovăție și nevinovăție, între căință și revoltă, între dreptate și nedreptate, sub efectul frazei intuitive: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat” care l-a salvat pe acest „maestru prin excelență al Omenirii” (Aubier – Montaigne) de la cădere. Revelația este prilejuită mai degrabă de spaimă decât de suferință, în spiritul: „Din spusele unora și altora auzisem de Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut” (42, 5).

Preotul – poet ce slujește credincioșii din Kitchener are intuiția poetică a divinului, pentru care Dumnezeu nu se poate revela în calitatea sa de a acționa decât în Tot: „Oare acesta să-mi fie ceasul?/ Și care mi-e paharul ce-o să-l beau?/ De azi noapte hiena/ îmi hă-hă-ie în față, în nas,/ și nimic din mine n-a mai rămas/ să nu-mi batjocorească:/ „Iată-l pe Iov/ ce s-a-ncrezut în Dumnezeu! De ce nu vine/ acum să-l mântuiască?”/ Smeritu-m-am foarte/ îmbrăcat în sac și cenușă/ și cu grumazul frânt;/ din rărunchi și străfundul inimii strig:/ „Părinte, nu mai pot,/ mă soarbe pustiul,/ și vârtutea din duh/ nici aceasta nu este cu mine;/ mi-e frică, mi-e foame, / mi-e sete, mi-e frig./ Învelește

ciolanele mele/ cu pătura Ta de somn și pământ./ Facă-se voia Ta/ chiar dincolo de moarte/ că iubit-Te-am foarte.”// Pe când se ruga/ Iov/ a văzut la răscruce/ pe Fiul Omului/ căzând prima oară sub cruce./ Închise ochii și, oftând, tot largul/ se prăbuși alături, în genunchi,/ apoi amândoi se ridicară/ să-nalțe peste lume/ catargul./” (Iov – fratele Domnului, 41-42).

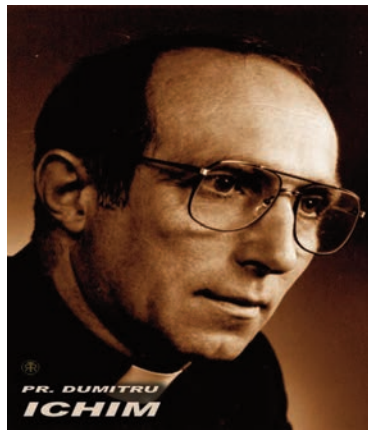
Erudiția teologului, stilul biblic, când solemn, când smerit, permanent interogativ și meditativ și talentul poetului cuprins de cele sacre păstrează inefabilul și paradoxul revoltelor lui Iov, dar mai ales enigma faptului că în cele din urmă Dumnezeu proclamă că nici unul din interlocutorii săi din Cartea sfântă „nu a vorbit despre el, așa de drept, cum a vorbit robul Său, Iov”. În psalmistul Dumitru Ichim locuiesc confortabil poetul și misticul, cel de-al doilea ajutându-ne să-l cunoaștem pe primul. Dacă poetul este fascinat de nevoia de a-și comunica trăirea, supunerea față de o tradiție îndelungată a credinței din perspectiva căreia Dumnezeu guvernează Lumea, spre a-i controla dreptatea (după cunoscutul mecanism al greșelii și al răsplătirii), misticul refuză dorința de a se comunica pe sine în integralitate. Cele două voci au ca numitor

comun în Eul psalmistului, posedarea realului, adică adeziunea activă cu Divinitatea, realitatea realităților, „deoarece psalmul revelează omul atins de Dumnezeu și pe Dumnezeu înlăuntrul omului” (v. Tâlhărind înfloritul luminii, pp. 20-23, La ce v-ajută moartea mea, răspunse Iov, pp. 27-29, Spovedania lui Iov pp. 30-33, Psalmul 151 al lui Iov, pp. 38-40, Zidul plângerii, pp. 43-45 etc.).

Credem că poetul religios este „ales” nu numai pentru a spune, ci și pentru a fi. (v. Tâlhărind înfloritul luminii). Limbajul, cititorul va fi observat deja, se încarcă cu o subtextualitate sacră neobișnuită creațiilor profane și cu o reflexivitate de intensă coloratură gnostică, încât structurarea discursului capătă inflexiuni sacral-psalmodice, imprimând Psaltirei apocrife a dreptului Iov o acută tensiune lirică, ce solicită capacitatea credinciosului de a intra în contact direct cu revelația însăși: „Și se făcea/ că Fiul Omului/ s-a oprit în fața/ păcătosului Iov/ și mi-a grăit:/ „De ce te-ai îmbrăcat/ cu cactusul greșit?/ Haina se poartă/ cu spinii-n afară,/ că nu-s inimii țineri./ Numai Fiul Omului/ o va purta ca tine/ la ceasul cucutei de Vineri,/ cu țepii inverși, de prigoană.”// Simțeam/ necunoscutul înflorit/ de vișin alb în răsărituri line.../ Iar ultima vorbă mi-a spus/ privind spre coroană:/ „Așa se poartă,/ dar să știi –/ e numai pentru Mine”// ...și-a dispărut Iisus.”// (Visul lui Iov, pp.59-60). Psalmistul, un alter ego al fiecăruia dintre noi, dându-și seama de propria stare de ființă păcătoasă își proiectează devenirea în aspirația de a fi creștin înfricoșat că l-a pierdut pe Dumnezeu (v. Ispitirea lui Iov, pp. 56-58, Ia – mi, Doamne, umbra, zise Iov, p. 68). De observat că nu poate exista un sens al idealității în absența ideii de păcat, nici o conștiință a păcatului în absența unei dimensiuni în raport cu care să poată fi definit acesta și nici

o dimensiune în absența necesității de raportare la ea.

Iov, în viziunea lui Dumitru Ichim, păstrează misterul inocenței lui Adam, singura situație/ stare când individul era el însuși și specia, susținându-și nevinovăția. Se știe, inocența se pierde numai prin intermediul vinovăției. Depărtarea inexplicabilă a lui Dumnezeu, lupta sa cu Satan, nu reprezintă pentru Iov prilejul de apărare a unui Dumnezeu bun, amenințat a posteriori de Rău (v. Dumnezeu respinge arderea de tot a lui Iov, 61-63). Probabil, trebuie să luăm în considerare ipoteza unui Dumnezeu rău,

inaccesibil rațiunii, tiranic, care abandonează lumea atrocității, Locului său (v. Cartea lui Iov, Cap. 16 – Iov dovedește nevinovăția sa), pentru a observa/ remarca realitatea indisociabilă de prezența răului. Așa s-ar explica de ce Satan, Adversarul divin, adversarul lui Iov/ Omului nu mai apare ca atare la sfârșit și este resorbit în misterul lui Dumnezeu. Părintele Dumitru Ichim se desparte, în mod firesc, de predecesori (Arghezi, Blaga, Rilke etc.) în transfigurarea angoasei credinciosului = reacție traumatică la neputință, „stare sufletească originară”, sentiment „fără obiect”. Pot fi distinse în scriitură două tipuri de angoasă (sau angoasa dublă, în terminologia lui Jaspers) coexistente în metafizica autorului Psaltirea apocrifă ...: angoasa de așteptare și angoasa reală, în mod esențial și întotdeauna în relație cu un pericol:

„Întâi l-au părăsit dușmanii./ apoi prietenii./ Ultimul dintre cei trei/ parcă șovăia./ Să fi fost remușcare? Istov?/ Părerea de rău l-o fi-nvins?/ „Așteaptă-mă!” țipă femeia,/ răgușită,/ zăbavnicului ins./ Apoi către Iov:/ „Ți-am repetat de o mie de ori;/ ce mi-a rămas de spus e atât:/ De piciorul dumnezeului tău/ leagă-ți ștreangul de gât,/ spânzurat, visătorule,/ ca un diamant.”/ Apoi bărbătește, cu mâna în sold,/ îl cheamă șuiărând/ pe amant.”// (Nevasta lui Iov, p. 69). Poet al religiosului, Dumitru Ichim impune implicit prin Psaltirea apocrifă ... o pedagogie teologică, în sensul că realizarea individualității se realizează atunci când conștiința păcatului îi permite „omului suferinței” (v. Iov profetește despre omul suferinței, pp. 17-19) să se pună în relație cu Dumnezeu – Iubire, prin intermediul Dumnezeului – Om (v. Povestea lui Iov în oglindă, pp. 70-71).

Arhitectura Psaltirei..., armonizarea sacro-profană a părților: I. Psaltirea apocrifă a dreptului Iov, pp. 15-71, II. Vinovat pentru aripi, pp. 73-122, III. Greierul din vatra lunii, pp. 125-188, felul în care Dumnezeu însufletește Lumea, care în cheie parabolică este spațiul epifaniei, al deschiderii harului divin, potențează ideea că poezia religioasă este pentru Dumitru Ichim, o deschidere și, în același timp, o închidere către Taină, în care Iov „însoțește generațiile” oferindu-le un itinerariu drept al unei convertiri la Divinitate, al de-creării și re-creării și care îl conduce pe creștin din întuneric spre lumină, adică dinspre rău/ păcat, spre trezire, dacă nu spre dragoste. Indiscutabil devenirea credinciosului nu poate fi pusă în act decât prin acțiunea libertății individuale. Credința este un act suprem de libertate: „Zi pietrelor din cale să se prefacă-n pâine”/ insinuă ispitorul./ Iisus zâmbi spre ele,/ trezindu-le din somnul greu,/ și le

TOAMNA APOCALIPTICĂ

(Stihuri)

Adrian BOTEZ

Toamnă apocaliptică

*cotcodăcesc alarme de mașini
bieți maidanezi tot șchioapătă prin
ploaie
lumea-a-nceput la capăt să se-nmoaie
iar de noroi copacii-s tot mai plini*

*ce să iubești în astă-apocalipsă
schiloadă și leproasă cerșetoare
când navigăm umili din lipsă-n lipsă
iar morții-i bat în geam la fiecare?*

*urangutani au urinat lumină
la gura peșterilor de pe stradă
e rană puroiată orice vină*

*e grea inima-n pieptu-ți cât o ladă
...mormane de gunoi cosmic clădite
îmi cască-n sânge vastele-mi orbite*

Arlechinadă autumnală

*în valuri de noroi se-neacă noaptea
cât de uscați sunt sfinții din copaci
se-oprește rugăciunea ca și soarta
și vrei să mori și nu mai vrei să faci*

*orbii vampiri vomită peste gânduri
podoabele de beznă se alintă
chiar demonul s-a plictisit să mintă
ceasul din urmă a căzut pe scânduri*

*pe cruce Crist tresare printre clisme
cerșește răni și picotește sânge
istoria vicleană nu se frânge*

*rugini martire iscă reumatisme
...ne-nconjur' capul negrele coroane
iar bufnița adaugă cinci piroane*

Toamnă spre iarnă

*tâlharii-au jefuit în catedrală
mânjit altarul – urmele-s de sânge
ca de-obicei – Hristosul nu se plânge
dar clopotari și vânturi crap' de fală*

*și lepră și noroi spurcat-au naos
o zi de bezne iar și-a pus coroană
cetatea nu-i decât un spârc de haos
sfărmate-s - sus – coloană cu coloană*

*bocind în zdrențe – marginile lumii
cerșesc o notă de la Sfântul Clopot
dar bidiviii negri vin în tropot*

*strivind nădejdi și patima arvunii
...e greu din țandări s-aduci mântuirea
...toamnă spre iarnă: unde-i lecuirea?*

→ Continuare din pag 26

schimbă în păsări./ „Nu doar cu pâine/ omul se hrănește,/ ci-n primul rând din zborul/ când piatra-și înflorește/ aripile pierdute/ din nou spre Dumnezeu.”// (Înăripatele pietre, p. 96). De observat că devenirea lui Iov permite prin analogie, configurarea personalității credinciosului. Alegerea îl scoate pe om din angoasă, dezvăluindu-i în profunzime ceea ce filosoful Kierkegaard numește „hotărârea în existență”, actul prin care devenim noi înșine, numai apropiindu-ne de Dumnezeu. Autorul Psaltirei... susține depășirea finității angoasei (angoasa păcatului și cea existențială), numai grație forței înălțătoare a credinței, altfel spus, „urmării lui Iov”. Despre punerea în legătură a angoasei cu neantul

definit de Kierkegaard, drept „o intuiție și o gândire vidă” nici nu poate fi vorba, dacă omul credincios alege doar o posibilitate și se decide pentru ea, învățând necesitatea libertății, necesitatea alegerii.

În creștinism, lasă să se înțeleagă Psaltirea apocrifă..., manifestarea evidentă și imediată este existența individuală, subiectivitatea. Realitatea etică, individuală este unica realitate, susținea Kierkegaard, care profitând de libertate, de liber arbitru, poate depăși neputința angoasantă. Poezia volumului este dovada înaltei posibilități care există în noi de a comunica cu Divinitatea, iar străbaterea tăcerii lui Dumnezeu de către Iov nu poate fi redusă la o simplă încercare, așa cum susține exegeza iudaică. Ideea eternei

reîntoarceri, omniprezentă, nu are numai un rol conciliator. Reîntoarcerea aceluiași Iov, deși enigmatică este previzibilă. De ce? Pentru că dacă Totul devine, atunci Nimic nu devine, deoarece devenirea nu ar putea fi apreciată decât față de ceea ce nu se schimbă. Dar dacă Nimic nu devine, Totul revine ca reîntoarcere a aceluiași. De această revenire a aceluiași Iov/ Om pare să se îndoiască psalmistul. Consecințele: rugăciune, agonie, luptă, îndoială, credință. Se știe, credința se naște din îndoială.

Ce reușește admirabil Dumitru Ichim? Să-și convingă cititorul că locuirea și șederea omului pe pământ au semnificație divină și poetică, iar „obiectul poeziei este universul lucrurilor nevăzute” (P. Claudel).

Spre nemurire muritorii cată...

George PETROVAI

Motto:

*În om murirea coexistă
cu-ndivinată nemurire,
ca după moarte s-aibă parte
de-a vieții dreaptă cumpănire.*

Întreaga dramă existențială a omului se derulează în trei mari acte, fiecare dintre ele cu întrebările specifice (întrebări rămase fără răspunsuri logic acceptabile, cu toate că sunt de-o vârstă cu omenirea rațională):

1) Nașterea sau apariția existentului, implicit a vieții, cu sâcâitoarea și, aparent, interminabila dispută dintre creaționism și evoluționism este primul act al dramei. Cu următoarele trei precizări, adevărate pietre de moară, pe care și cu alte ocazii (vezi recentul articol Că este sau nu este omul de acord, Dumnezeu există la modul absolut!) le-am atârnat de gâtul evoluționismului:

a) În urmă cu mai bine de un secol, chimistul și biologul francez Louis Pasteur a dovedit experimental că „viața nu poate să provină decât din viața preexistentă” și de-atunci, cu toate eforturile depuse de adversari, nimeni n-a putut să demonstreze că lucrurile stau altminteri.

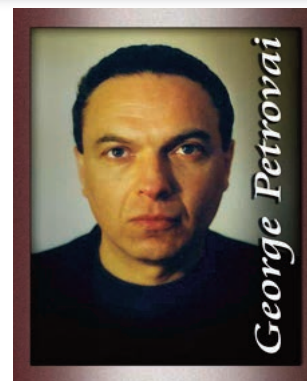
b) Înșiși evoluționiștii admit că șansa de formare din întâmplare a unei molecule proteice în „supa organică” este de unu la 10 ridicat la puterea 113 (1 urmat de 114 zerouri). Adică ceva cu totul și cu totul neglijabil, matematicienii admitând că poate fi considerat „niciodată realizabil” orice eveniment cu șansa de unu la 10 ridicat la puterea 50 (1 urmat de 51 de zerouri). Unde mai punem faptul că pentru buna funcționare a celulei vii sunt necesare circa 2000 de proteine, că fiecare celulă este în sine o lume (numără până la 200.000 de miliarde de molecule) și că

instrucțiunile înscrise în ADN-ul unei singure celule ar putea umple o mie de volume, cu 600 de pagini fiecare!

În paranteză fie spus, organismul nostru conține peste 100.000 de miliarde de celule, fiecare dintre ele funcționând aidoma unui oraș fortificat (ordinea este asigurată de un „guvern central genetic”), viața noastră și a tuturor formelor viului fiind rezultatul fenomenalei colaborări dintre ele în cadrul organelor și sistemelor care alcătuiesc entitatea.

c) Deoarece formele de viață se reproduc numai potrivit speciei lor (mutațiile sau variațiile în jurul unei medii nu sunt decât varietăți în interiorul speciei, nicidecum transformări în altă specie) și deoarece formele de viață foarte complexe apar brusc și pe deplin dezvoltate, iar între familiile biologice nu s-au descoperit verigi intermediare, toate acestea ne obligă să respingem ca nefondată teoria oamenilor-maimuțe. Da, căci aidoma tuturor speciilor, oamenii s-au reproduș și continuă să se reproducă numai în cadrul și potrivit speciei din care fac parte, oricât de largă ar fi paleta varietății lor naturale (forma craniului, înălțimea, culoarea etc.). Spun „varietăți naturale” pentru a le deosebi de „varietățile artificiale”, acele monstruoase creații ale ingineriei genetice, care – prin nechibzuința preaștiințificilor ce-și vâra nasul unde nu le fierbe oala – pot fi o serioasă problemă pentru întreaga specie umană.

2) Al doilea act al dramei omenesci îl reprezintă existența propriu-zisă (viața conștientă de finitudinea ei), dimpreună cu toate acele întrebări despre lume, societate și gândire, care – funcție de instrumentele utilizate (observație, experiment, raționament), de scopul urmărit și de răspunsurile oferite – se

constituie în marile compartimente ale activității umane: religie, filosofie, știință, artă.

Evident, este actul cel mai întins și, totodată, cel mai consistent al omenirii la capitolul realizări teoretice și practice. Da, căci conștient sau inconștient, voluntar sau involuntar, direct sau indirect, tot omul (până și truditul cu brațele) are ca scop „nemurirea” aparentă încă de-aici, din timpul rău și bolnav în care urmașii lui Adam au fost pedepsiți de Dumnezeu să-și târâie zilele îmbibate cu suferință, iluzii și speranțe: cei mai mulți aspiră la nemurire prin intermediul familiilor (forma cea mai veche, cea mai simplă, dar și cea mai mitologic-imprecisă de neuitare a înaintașilor consângeni pe cale orală sau cu ajutorul documentelor), unii prin fapte și ziceri memorabile (înainte martirii și eroii, astăzi vedetele și campionii), iar alții (geniali reformatori, gânditori, artiști și cercetători) dobândindu-și cu vârf și îndesat dreptul la nemurire în memoria colectivă a omenirii.

3) În sfârșit, cel de-al treilea act al dramei omului îl constituie moartea. Cum spuneam, omul are conștiința sfârșitului său („Toți oamenii sunt muritori”, „Nașterea nu este obligatorie, însă-i musai a muri”, „C-o moarte toți suntem datori” etc.), fapt esențial care-l

deosebește de toate celelalte viețuitoare și-i înalță viața la rangul de existență.

Dar oricât ar fi el de înțelept și, ca atare, de pregătit pentru moarte („Nu credeam să-nvăț a muri vreodată”, ne spune Eminescu), totuși, din pricina acelei instinctive cramponări de viață, ce taina viului îngroașă, nu-i cu puțință să nu simtă fiori când ceasul din urmă se apropie. Poate că au dreptate cei care susțin că adevăratul motiv al groazei omului nu-l reprezintă sfârșitul său fizic, ci nepătrunsă veșnicie ce urmează pentru esența lui spirituală...

De unde neconținutele exerciții de imaginație, cu conținut mitologico-religios și filosofic privind începuturile lumii, infinitatea existenței, misterul de nepătruns al vieții și moartea, toate constituindu-se în însăși coloana vertebrală a culturii universale. Foamea permanentă a anticilor de nemurire, i-a îndemnat să-și populeze mitologiile cu zei, ființe supranaturale, zămislite de imaginație după chipul omului și, de regulă, dăruite cu toate slăbiciunile lui (invidii, răzbunări, adultere etc.), dar – așa cum se cuvine în chestiuni de acest gen – înzestrate cu tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte.

De subliniat că nu toți zeii popoarelor antice locuiau în ceruri, adică dincolo de înrobitorile coordonate spațio-temporale impuse omului și întregii vieți de pe pământ (bunăoară, muntele Olimp era lăcașul lui Zeus și al anturajului său zeiesc, excepție făcând Hades cu ai lui, care – aidoma egipteanului Osiris – era stăpânul lumii subpământene), după cum nu toți erau atotputernici și atotștiutori. Cel mai concludent exemplu în acest sens ni-l oferă atât miturile babiloniene și egiptene, unde zeii se nasc într-un univers deja existent, cât și mitologia indiană. Aceasta din urmă în mod deosebit, deoarece în Cântecul creației, poem compus în sanscrită în urmă cu mai bine de 3000 de ani și care face parte din cartea sacră intitulată Rig-Veda, poetul nu numai că este de-a binelea copleșit de nepătrunsul creației („Cine știe să spună de unde au apărut toate lucrurile și cum a avut loc procesul creării?”), dar pune la îndoială până și

faptul că numeroșii zei indieni, ei înșiși „mai tineri decât creația”, ar putea ști cum s-a desfășurat respectivul proces cosmic.

Nu la fel stau lucrurile în Biblie, unde grandoarea evenimentului este redată simplu și sugestiv în Genesa 1/1: „La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul”. Vasăzică, nespun de simplu și firesc pentru o Ființă absolut perfectă (atotputernică, atotștiutoare și atotiubitoare), dovadă limpede că Biblia a fost scrisă de oameni inspirați de Atoatefăcător. Or, ne avertizează mărturisitorul Petre Țuțea în una din nemuritoarele lui spuse, „calea omului trebuie să se retragă din fața căii Domnului”, care cunoaște două forme: inspirația (favoarea divină) și revelația (acțiunea directă a divinității)...

Putin mai încolo (Genesa 2/7), avem următoarea relateare: „Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață și omul s-a făcut astfel un suflet viu”. Prima parte a acestui verset de-o profunzime amănunțită (în nuce el cuprinde aproape toată filosofia și știința omenească), ne face cunoscut că omul a fost plămădit din lut sau țărâna pământului. Știința nu numai că nu infirmă, dar chiar vine cu două probe ce susțin spectaculos că lucrurile stau în acest chip:

a) Aidoma planetei (30% uscat și restul apă), proporția substanțelor solide din corpul uman este 30%, restul revenind lichidelor;

b) În proporție mai mare sau mai mică, organismul nostru conține absolut toate mineralele descoperite până în prezent și, desigur, cele care urmează să fie descoperite. Cu completarea că orice abatere în plus sau în minus de la optimul stabilit de Ziditor la facere, generează grave afecțiuni. De pildă, excesul de sare de bucătărie (NaCl) generează boli cardiace, iar lipsa de sare idiotizează.

Adaug la cele de mai sus strânsa și rodnică legătură dintre țărână, țăran și țară (mai puțin în nevrednica perioadă p o s t d e c e m b r i s t ă) : țărână→țarină→țăran→țară. Dar, mă rog, ce reprezintă 27 de ani în

comparație cu miile de ani cât țărânii au constituit talpa țării și, vorba lui P. Țuțea, statul român s-a sprijinit pe cioarecii lor?

Nota 1: L-am întrebat cândva pe un faimos medic stomatolog din zonă cărui fapt se datorează multiplele probleme pe care le au toți oamenii cu dinții. Mi-a răspuns: „Aș fi laureat al Premiului Nobel dacă aș ști! În orice caz, cu mult mai vinovate decât zahărul sunt carențele de anumite minerale. Dar care anume?”...

Partea a doua a versetului ne spune că omul s-a făcut suflet viu după ce Dumnezeu „i-a suflat în nări suflare de viață”. Aceasta este prima mențiune biblică despre suflet, al cărui corespondent în ebraică este *néphesh*, iar în greacă *psykhés*. Moise a folosit cuvântul *néphesh* cu sensul de „ceea ce respiră”, dar fără a separa sufletul de corp sau persoană. Nemurirea sufletului a fost consacrată pentru totdeauna în filosofie de către Platon (dialogul *Phaidon*), care la rândul lui a fost influențat de cultele mistice ale antichității (preoții babilonieni, de pildă, abordaseră cu toată seriozitatea problema nemuririi) și de metempsihoza indiană. După cuceririle lui Alexandru Macedon, iudaismul a început să asimileze concepte grecești. Și astfel, distincția grecească între suflet (*psykhés*) și spirit (*pneúmatos*) se concretizează și în ebraică: *néphesh* pentru suflet, ruach pentru spirit.

Nota 2: Desigur, în limba română mai avem conceptul duh pentru suflet. Atâta doar că termenii duh și spirit, ambii cu sensul de suflet, au ajuns motiv de aprige și nesfârșite dispute între ortodocși și catolici.

Nota 3: După retragerea efectivă de către Creator a nemuririi primei perechi umane, consecință care a apăsât, apasă și va continua să apese extrem de dureros pe umerii tuturor generațiilor până la Marea Judecată, a mai fost tentativa la un înalt nivel artistic a lui Eminescu de trecere a Luceafărului de la condiția de nemuritor la cea de muritor. De data asta Demiurgul s-a opus...

POEME

Florea TURIAC

ochiul...

*ochiul care vede totul încărcat cu luminare
lumii dă dimensiunea tainică dar și reală
că-ntunericul din gânduri îl transformă-n zeul-soare
bolta frunții-nseninată fiindu-i paza ideală*

*cugetând ce-i ne-nțelesul din a haosului stirpe
cât de mare-i universul poleind cu flori de rouă
toate mantiile de-aștrii ce se-ntind, se-ntind în șir pe
mii ori mii de trilioane de orbite stând să plouă*

*cu lumini peste grădina cerului cea albăstruie
unde-o lume minunată naște-n zori și moare-n noapte
cu gândirea peste fire pentru tot ce e – dar nu e
și cu glas foarte puternic dar se-aud din el doar șoapte...*

*ochi al meu nu-nchide văzul ci privește-n timp departe
spre eterna nemurire ce ni-i dată-n altă viață
cu fințe de lumină ce din noi fac totuși parte
unde Dumnezeu e Rege și e numai dimineață*

noapte albastră

*nouri albi cu chip de înger sub a cerurilor bolte
întind aripe de abur sub albastru luminat
de al lunii far de aur și petelele învolte
sclipind dintr-un val de stele pe oceanul fermecat*

*și-n alt plan mai sus stau norii alburii ca de zăpadă
tencuiți pe bolta-albastră limpede ca apa mării
iară luna zână de-aur lasă pletele să-i cadă
peste sate somnoroase ce se pierd în largul zării...*

*este liniște deplină că și păsările-acele
care cântă-n mii de glasuri au tăcut toate chitic –
pe spirala aurită licăre-n adâncu-i stele
iar văzduhu-n armonia-i parcă-a devenit pitic*

*plopii freamătă din frunze sub pădurea înstelată
amețiți de-atâta farmec între umbre adânciți
când această noapte-albastră e continuu luminată
de-a luceferilor lampe stând pe ceruri înfloriți...*

gânduri risipite

*gândurile risipite torc fuioare de lumină
și mă plimbă prin ținutul unui rai de flori prin sere
scormonind mereu prin lucruri eu le-aștept mereu să vină
să-mi cutreiere prin sânge nîngând raze de plăcere*

*vor tocmi (să nu mai tac) vorbe dulci să mă consacre
când vânez cu pușca minții versuri și le-adun pe file
dintr-un cer alcătuit numai din planete sacre
ce-l blindează câte-un trăsnet cu un fulger din pupile*

*că-s plin ochi cu adevăr când norocul mă colindă
și mă-mbracă de paradă să trec prin melancolie
ca un arc de cerc înscris unui unghi cât să cuprindă
toată iarba de cuvinte căreia i-am fost câmpie*

a voi

*nu îngădui gândirii pe-o ureche să se culce
c-a voi nu-i o-nșelare chiar de dai peste-un necaz
poți sări-nvingând (cu grijă) peste marele pârleaz
și tot chinu-îl vei prefăce într-o bucurie dulce*

*nu-ntreba care-ți e soarta când în mintea ta e clară –
ce-ai pățit odinioară vrei oglinda să îi ștergi
c-astăzi cu singurătatea nu voiești la braț să mergi
nici cu-nfrângerile care te-au urcat mai sus pe scară...*

*de-un picior în dinapoia ai primit mai înainte
ai făcut pasul mai mare să îi chinui pe dușmani
care-nfomețați de ură ți-au mâncat frumoșii ani
petrecuți cu lungi imagini presărate în cuvinte...*

*să fii bun e-o datorie ce se-ndeplinește-arare
când trăiești printre-ai tăi semeni ce te-nșală și te mint
plini de ei împăunarea li se pare braț de-argint
care face și desface tot ce prinde pe cărare...*

*orișicum totul se pierde-n ale timpului mari valuri
spațiul însuși se dilată peste-ntinderile-i lungi
iar tu mai stăpân pe tine supărarea poți s-alungi
când ți-nchipui veșnicia un palat cu largi portaluri*

*veselește-te poete c-alta e realitatea –
mai departe mergi de-acuma să te pierzi în infinit
să rămâi ca o poveste ce s-a vrut și s-a-mplinit
în a filelor istorii ce-ți descriu celebritatea...*

DESPRE "CAFEA ȘI FUM DE ȚIGARĂ"

Biti CARAGIALE

La începutul lunii octombrie, ne-am bucurat să participăm la evenimentul de lansare a volumului cu titlul „Cafea și fum de țigară”, apărut sub semnătura colegului nostru, Roni Căciularu. Volumul, editat prin internet de George Roca din Sydney, a fost tipărit în Israel și cuprinde o culegere din reportaje și interviurile realizate de Roni Căciularu de-a lungul activității sale scriitoricești și a unei îndelungate colaborări la publicații electronice de cultură.

Lansarea noului volum a avut loc la Tel Aviv, în cadrul redacției Jurnalului Săptămânii, în prezența autorului. La lansare a luat parte și editorul, George Roca, venit special pentru acest eveniment de pe meleagurile îndepărtate ale Australiei. Un bun prieten al scriitorilor israelieni de limbă română, George Roca s-a născut în Ardeal în 1946 și a emigrat din România în 1980, stabilindu-se la Sydney. Cunoscut animator al presei culturale electronice, activează neobosit în spațiul culturii românești, fiind jurnalist, poet, prozator, editor de publicații și cărți în limba română. Printre revistele electronice pe care le-a inițiat și le conduce menționăm: „Confluente literare”, „Prolitera” și „Cetatea lui Bucur”.

Din numeroasele sale apariții de literatură scrisă, citam volumul de poezie „Căutând insula fericirii”, publicat la București în engleză și română. George Roca este, deasemenea, autorul unui ciclu de interviuri, sub titlul „De vorbă cu stelele” (două volume), prin care a pus în evidență gânduri, idei, opinii ale unor români stabiliți pe trei continente: America, Australia și Europa, activi în diferite domenii - arta, literatură, știință, sport. Interlocutorii au fost aleși dintre persoanele iubitoare de bine și frumos, exemplari în profesie. În general, așa cum mărturisește autorul, îi

ocolește pe cei care urmăresc să se impună prin vulgaritate și violență.

Complexa personalitate a lui George Roca, harul său, tonul simplu și firesc al scrierilor sale sunt cunoscute publicului israelian și din trecutele sale vizite în Israel. De remarcat întâlnirea domniei sale cu publicul la Cercul Cultural din Haifa, din octombrie 2013.

*

În paginile volumului „Cafea și fum de țigară”, pe care cititorul le va

descoperi cu interes, oameni și locuri dobândesc viață. Cartea cuprinde un ciclu de discuții purtate de Roni Căciularu cu personalități din domeniul culturii, israelieni originari din România. În paginile cărții sunt aduse, deasemenea, evocări ale unor meleaguri din tinerețea sa: Bacău, unde s-a născut, Cluj și Iași, orașe în care a studiat. Cu un condei de poet, Roni

Căciularu reține atenția cititorului, zugrăvind momente dintr-o excepțională vacanță petrecută, nu de mult, la Brașov. Scrișul său beneficiază de o delicatețe specială, cu un surplus emoțional în relatări. Este un stil specific al jurnalismului cultural, care conferă textului valoare literară.

Lansarea acestui nou volum a avut loc

într-o atmosferă caldă. Au participat prieteni ai autorului și, deasemenea, prieteni și colaboratori ai Jurnalului Săptămânii. Oaspetele de onoare, George Roca, cu vitalitatea, jovialitatea, spontaneitatea, umorul care îl caracterizează, a transformat evenimentul cultural într-o petrecere prietenească. Rostind fabule și epigrame create în mod spontan la adresa invitaților, a reușit să transmită umor și veselie. În continuare, a acompaniat vocal cunoscute melodii de altădată, interpretate la pian de neobosita, talentata Liane Herman. Ne-am despărțit de George Roca, mulțumindu-i pentru prezența sa, pentru prietenia pe care ne-o poartă, dorindu-i o prolifică activitate și în continuare.

Doina Meiseles, directorul Jurnalului Săptămânii, cu un zâmbet cald, cu o idee exprimată cu spirit, s-a dovedit o gazdă primitoare, atentă cu oaspeții și cu bună desfășurare a evenimentului. O astfel de reuniune sărbătorească constituie un semn de prețuire pentru scriitor, pentru editor, pentru cartea israeliană de limbă română, căreia i se cuvine dragoste și multă atenție.

Volumului „Cafea și fum de țigară”, semnat de Roni Căciularu, îi uram un drum ascendent, cu mulți cititori, care să-l conducă pe autor la crearea unor noi pagini de carte.

UN SCRIITOR, O CARTE - VIOREL VINTILA ȘI UNIVERSUL SĂU AMERICAN...

George ROCA

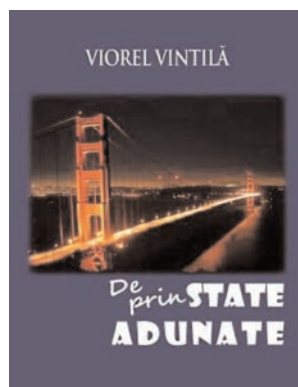
„Mulți visează să zboare, puțini, însă, dau și din aripi. Fă-ți din visuri aripi și vei reuși să zbori!” (Viorel Vintilă)

Pe domnul Viorel Vintila îl cunosc de mulți ani... L-am întâlnit pe una din cărările internetului. În urmă cu șase ani i-am editat prima carte. De povestiri. Despre viața unui „Românaș la San Francisco”. Așa se numește volumul! Simpat foc! Și autorul și povestirile sale! Pe coperta cărții, pe care i-am creat-o cu plăcere, autorul este reprezentat în uniforma armatei americane, mărturie că a făcut parte din Forțele Armate ale Statelor Unite! Bravo lui! Un român – soldat american care își scrie memoriile... Sau o parte din ele...

După apariția cărții, la editura „Anamarol” din București, în 2011, nu a vrut să stea „blând” și să își vadă de treburile cotidiene, de lupta pentru existență de la poalele vestitului pod sanfranciscan „Golden Gate”! Prinde gustul succesului și scrie, la nici după un an, o nouă carte de povestiri și reportaje, numită semnificativ „De prin State adunate”, pe care o publică în 2012 la editura „Reflection Publishing”, Citrus Heights, California, SUA. Ura! Un pas înainte! De la o editură bucureșteană la una californiană!!!

Și nouă carte are succes, fiind reeditată în câteva ediții. Vezi Amazon

Publishing și E-bay! Iată ce declară un distins scriitor american - de origine română, desigur, după ce a lecturat volumul „De prin State adunate”: „Începutul cărții lui Viorel Vintila e nu numai plin de viață; e o involuntară reflecție despre experiența cea mai egalizatoare a generațiilor noastre: expatrierea. Grupul de prieteni ai autorului, descriși direct, cu fișele de destin comprimate și agățate de piept ca tichetele de pasaj din filmul lui Chaplin «Emigrantul», sunt și obișnuiți și de neuitat. Atâția din noi am fost pe vaporul descris de Vintila, cei mai mulți ca amplotiați, câțiva ca pasageri. Toți am simțit acea sugere, de moment cu moment și întâmplare cu întâmplare,

într-un nou challenging din toate punctele de vedere. Am extras din noi ceeace nu știam că avem, ca răbdare, ingeniozitate, naturalețe și inocență, strategie și supraviețuire. Coverta de refugiați a lui Vintila e planeta noastră de azi...” (Petru Popescu – Scriitor)

Cartea „De prin State adunate” este o introducere în universul intern magic și spiritual al scriitorului român din Diaspora. Coerența cu care este alcătuită reprezintă o invitație adresată cititorului de a-și păstra mintea limpede, de a-și deschide inima, pentru a observa normalitatea, democrația, altruismul, succesul și noblețea oamenilor de valoare, dar și libertatea

– în sensul său cel mai pur - oriunde viață îl va purta. Lucrarea se distinge prin originalitate, caracter direct, tonic - atractivă pentru oricare iubitor de carte - pentru toți românii din Diaspora, dar și pentru cei din țară. Autorul țese povești pasionante în care realitatea prezentată sfâșie voalul iluziilor, pentru ca inima „românașilor” să fie ferită de tentațiile Lumii Noi și de greșeli. Sunt sintetizate elemente autobiografice cu interviuri recent realizate cu artiști consacrați și oameni de cultură din România, dar și cu personalități și artiști români aflați în vizită în Statele Unite. O parte importantă este consacrată prezentării experiențelor trăite în periplul autorului către „Pământul făgăduinței” - SUA! Un loc aparte îl ocupa opiniile despre evenimentele din România, dar și reflecțiile, gândurile și analizele despre sentimente ori trăsături de caracter, fiind atent și profund prezentate. Sunt abordate subiecte precum: Proxenetism politic – made în România; evenimentul „Brașov, 15 noiembrie 1987”; drogul numit Facebook sau limba română vorbită pe Messenger. Un amplu capitol este alocat, cu onoare și mândrie de român autentic, unor valoroase interviuri cu personalități remarcabile ale științei, culturii și artei din România. Aici amintim numai câteva dintre acestea: Dumitru-Dorin Prunariu, unicul cosmonaut român; Aura Imbarus, româncă nominalizată la Premiul Pulitzer sau Luminița Dobrescu, prima câștigătoare autohtonă a festivalului „Cerbul de Aur” din 1969. Aceștia reprezintă doar câteva dintre motivele pentru care cartea „De prin State adunate” trebuie citită. Prin lecțiile de viață aduse în atenția cititorului, lecții încununate de succes, cartea vă oferă o lectură originală și mult umor!

NE TRĂIM IUBIREA DUPĂ MITUL „FRUMOASA ȘI BESTIA”

Laura Maria COJOCARU

Trăind într-o societate care se bazează pe inter-relaționare și relații, nu ne putem izola și nici nu este sănătos să încercăm să facem asta. Relațiile în care ne angajăm ne definesc și ne umanizează, ne aduc fericirea și împlinirea.

În opinia psihologului Laura Maria Cojocaru, încă din copilărie, ne construim o definiție a fericirii, a relației și încercăm să înțelegem ce înseamnă “sufletul-pereche” sau “perechea potrivită”. “Desenele de la Walt Disney, dar și basmele copilăriei ne-au dat indicații și direcții în acest sens, generând un adevărat mit al “prințului călare pe un cal alb”, care întrușipează perfecțiunea. Uneori suferințele prin care trecem, intrând în relații nepotrivite, ne par “cele tre încercări” din basme, de a căror izbândă depinde fericirea noastră. De asemenea, uneori credem că „iubirea perfectă” este doar a lui Romeo și Julieta, care este pătimașă, fulgerătoare, dar lipsită de longevitate, responsabilități și echilibru emoțional”, afirmă Laura Maria Cojocaru, specialistă în psihologia relațiilor de cuplu.

Românii se ghidează cel mai mult după iubiri de tipul “Frumoasa și Bestia”

Dintre toate miturile legate de relații, psihologul Laura Maria Cojocaru consideră că “mitul iubirii transformatoare” sau, altfel spus, Mitul „Frumoasa și Bestia” este cel mai des răspândit în sistemul de valori al românilor. Romanele, filmele, programele de televiziune, credințele preluate de la părinții și bunicii noștri, transmise din generație în generație, promovează o femeie care are datoria și puterea de a aduce un bărbat pe calea cea bună, de a dezvolta și menține o relație și de a-l transforma radical, din Bestie în Prinț, doar printr-un ... sărut.

„Este poate una din cele mai mari iluzii ale timpului nostru, iluzie care distruge relații și, mai grav, suflete. Filosofia conform căreia Belle rupe vraja, doar prin iubire, și transformă Bestia – caracterizat prin frustrare, violență, aroganță, ură etc. - într-un Prinț minunat și iubitor, stăpânește credințele majorității femeilor din timpuri îndepărtate până în zilele noastre. Ideea minunată a acceptării și iubirii necondiționate promovată de acest basm, de altfel neprețuit, este din păcate greșit înțeleasă de mulți, preluându-se doar ideea că o femeie poate transforma oricând un bărbat, doar prin dragostea ei. Realitatea este alta: Nimeni nu se schimbă prin efortul celuilalt, ci prin propriul efort, nimeni nu se schimbă pentru că vrea partenerul, ci este o alegere solitară, izvorâtă din intimitatea noastră cea mai profundă. Chiar dacă ne lasă impresia că s-a schimbat pentru a nu pierde avantajul de a avea o „slugă iubitoare și răspunzătoare pentru tot”, cu prima ocazie va reveni la vechile comportamente. Este vorba aici despre bărbații dependenți, dependenți de băutură, de droguri, de jocuri de noroc, de sex, de bani, iresponsabili, indiferenți, uneori chiar violenți, dependenți de o substanță, de o stare, de o relație, în special de o relație cu o femeie dispusă să se sacrifice și să îndure suferința în speranța că iubirea ei îl va schimba”, explică psihologul Laura Maria Cojocaru.

În opinia specialistului, aceste insistențe pentru transformare după bunul plac, poate atrage după sine rupturi și frustrări mult mai mari în relație, deoarece exercită o putere disproporționată și condiționări care destabilizează armonia în cuplu. “În viață, cel mai eficient mod de a ne ghida este prin prisma propriilor experiențe, valori și convingeri, mai puțin

după mituri. Miturile promovează idealuri, idealurile promovează căutări absurde și neîmplinite. Idealurile sunt inutile în relații pentru că sunt, prin definiție, imposibil de atins. Perfecțiunea este în această lume o noțiune abstractă, a fi perfectibil însă este altceva. O atitudine mult mai potrivită și care va aduce mai multă înțelegere și mulțumire în cuplu, este aceea de acceptare a persoanei de lângă noi, cu valorile, personalitatea și identitatea sa”, conchide psihologul Laura Maria Cojocaru.

Laura-Maria Cojocaru, președinte și fondator al Asociației “Generația iubire” și al Institutului de Neuro-Programare Lingvistică Somato-Integrativă, este psihoterapeut și trainer în programare neurolingvistică. A studiat natura minții umane urmând 6 formări profesionale cu abordări diferite - psihoterapie integrativă, hipnoză clinică, relaxare și psihoterapie ericksoniană, psihoterapie de cuplu și familie, psihologie clinică, neuro-programare lingvistică și terapii florale Bach. De peste 7 ani ghidează oamenii, atât în ședințe individuale, cât și de grup, și organizează cursuri și traininguri în România, cu scopul de a-i face pe oameni să-și acceseze și utilizeze la potențial maxim resursele interioare.

ETERNA REÎNTOARCERE...

Era un început de decembrie. După două zile de ploaie mărunță, timid, soarele mângâia pașii oamenilor grăbiți.

Am coborât încet, calculat, la Bolta Rece, să mă primenesc cu o cană mare de vin fiert, peste care ar fi fost să se-ntindă, acaparator, aromele de cuișoare și de scorțișoară.

Locul era pustiu, mesele goale accentuau fiorul de frig, pe care-l pe care-l adusesem de-afară ...

Depart, într-un colț firav luminat, la o masă mică, am zărit, din profil, o siluetă.

Părea aproape o umbră.

M-am așezat lateral, privind, un timp, cum bărbatul, cu o pălărie bogată pe cap, sorbea dintr-o cană de pământ, sorbea o licoare fierbinte, printre ai cărei aburi zăream, iluzoriu, șoapte subțiri, și iar șoapte, șoapte plutind în abisul unei dulci și de demult resemnări.

Am cerut băiatului de la cramă o cană mare cu vin fiert, care a și venit... până să-mi termin de rostit toate vorbele. L-am întrebat cine este persoana de la masa din colț, iar băiatul, cu voce joasă, mi-a răspuns:

"E bădia Mihai... și bea un ceai, un ceai de sunătoare cu rozmarin, calmant și...mai ales odihnitor."

"Nu era mai potrivit un ceai de tei? am întrebat eu, în șoptă.

"Nu..." mi-a șoptit băiatul, "teiul e sfânt, și nu e pentru a fi băut, ci numai pentru a fi visat..., așa mi-a zis mie bădia Mihai, mai demult, când nu era atât de trist."

Am sorbit din vin, privind grinzile de sus ale vastei încăperi, grinzi ce se duceau acum și mai sus, peste timpuri, peste respirația suavă a unei eterne reîntoarceri...

Cutremurat de un fior plăpând, necunoscut de legănarea amintirilor mele, am îndreptat iar privirea spre masa din colț, dar acolo nu era nimeni, doar o cană mică, și câteva firisoare ... din aburul de rozmarin.

Ion Teodor PALADE

MIHAIL I. VLAD, SPRE ADUCERE AMINTE

Ion Iancu VALE

Anul acesta pe 3 iunie ar fi împlinit șapte decenii de viață, dar nu a fost să fie așa căci în zi sfântă și tainică de Crăciun, a anului 2006, animatorul cultural, jurnalistul și poetul Mihail I. Vlad a „scos mâna în afara nopții”, (după cum spunea el într-o poezie), pe alte tărâmurii.

Au rămas aici pe Pământ cei cărora le-a fost aproape (și au fost mulți, incredibil de mulți) și cărora le ducea cărți în raniță, ca un neostenit Badea Cârțan modern, le edita volume de poezie sau proză la prima editură post decembristă, târgovișteană („Macarie”) înființată de el, sau le publica creațiile tot în prima revistă literară („Târgoviștea”) creată de acesta în spațiul dâmbovițean, ori în cunoscutul cotidian „Jurnalul de Dâmbovița”, la care a colaborat până la sfârșitul vieții.

Trist sau vesel, mâncat sau nemâncat dar hotărât și tenace, era azi aici mâine-n Moldova, în Transilvania, în Dobrogea, în Basarabia, în Bucovina sau în Voivodina, la „românii de lângă noi” cum îi plăcea lui să zică, pentru a organiza simpozioane literare, lansări ori târguri de carte și unde era pe de-a rândul, apreciat și bine primit.

Moartea lui a însemnat o considerabilă pierdere pentru viața culturală locală, și chiar națională, lucru demonstrat de mulții oameni

de litere și cultură, atât din țară cât și din afară, care au consemnat acest fapt prin poeme și articole emoționante pe care i le-au dedicat în timp. Iată și câteva nume în acest sens: Vasile Barbu din Uzdin-Voivodina, Nicolae Nicoară Horia din Arad, Maria Mărginean din Alba Iulia, Silvia și Dumitru Caba din Herța-Ucraina, Gabriela Ciobanu din Iași, Mircea Drăgănescu din Titu, Gandy Georgescu din Târgoviște, Ecaterina Negară din Chișinău, sau Florin Grigoriu din București și mulți alții...

Aici la Târgoviște, în virtutea unei tradiții care s-a creat, în fiecare an de sfântul Mihail și Gavril și de Crăciun, cei care i-au fost aproape și l-au însoțit în acțiunile culturale pe care le iniția fie ei scriitori, profesori, judecători sau avocați, alături de membrii Asociației Culturale și de Prietenie „LA NOI ACASĂ” îi aduc prinos de aducere aminte, întâlnindu-se la mormântul din localitatea natală Bărbulețu pentru a-i pune o lumânare și a-l comemora după datina creștină.

Imaginea și personalitatea lui Mihail Vlad a fost și va rămâne vie în mintea și sufletul celor care l-au apreciat și l-au iubit.

Dumnezeu să-l odihnească.

ISTORIE

*Câte secole de anonimat
Sălășuiu în noi,
Câte secole de înălțare
Plecau din noi,
Către Tine,
Istorie,
Cântec aproape trist,
Mereu neterminat,
Gând mereu
Nemărturisit!*

ARS POETICA

*Murim câte puțin
Într-un poem,
Rătăcim o noapte
În vise,
Uităm o neștiută
Sau o posibilă iubire.*

*Mai rătăcim
Câte-o noapte
În vise,
Mai murim
Câte puțin
Într-un poem
Nescris încă...*

REGĂSIRE

*Ne-am regăsit
Oglindă de munte
Susurând limpede
În plâns de mamă.*

*Cuvintele plângeau
Cât munții cei înalți,
Dar ne-am pierdut
Grăbiți în anotimpuri
Rupând
Umbra dintre clipe.*

Mihail I. Vlad

LA TÂRGUL GAUDEAMUS O lansare de excepție

Ion Iancu VALE

În mod incontestabil unul din momentele de excepție ale Târgului de Carte „Gaudeamus” de anul acesta, din București, a fost și tripla lansare de carte organizată de către Centrul Național de Cultură al romilor - Romano Kher, avându-i ca protagoniști pe Valerică Stănescu cu romanul „Fata cu ochii ca mura” și volumul de poezie „Piatra din piatră”, pe Marian Ghiță cu volumul de poezie „Matematica sufletului”, și pe Sorin Aurel Sandu, autorul cărții „Transgresiune”, aici în dubla postură de poet și actor.

De remarcat participarea ca invitat special, a inconfundabilei, sobrei și sensibilei actrițe Maia Morgenstern, care a recitat din creațiile poetilor amintiți bucurându-se de ropotele de aplauze

ale numerosului și receptivului public aflat în Sala Cupola.

De notat prezența la lansare a artistului plastic (pictor și sculptor) Marian Petre, care a semnat inspirata grafică a cărții lui Sorin Aurel Sandu, și nu în ultimul rând al domnului Mihai Neacșu, directorul C.N.C.R. care a moderat atractivul eveniment.

Prezent și eu, semnatarul, în sală ca pfațator al cărții lui Sorin Aurel Sandu, (debutant în revista „Climate literare”, pe care o conduc) și ca poet care știu, percep și apreciez poezia autentică, adevărată, am curajul să afirm că poezia celor trei poeți romi este o astfel de poezie, o poezie nativă, de factură modernă, plină de fior liric, de mesaj puternic și de exotism și care se află în pragul unei depline afirmări.

Un vis, un început, o speranță

Prof. Maria Panțuroiu

Toamna cea darnică, își revarsă bogăția de miresme și culori peste întreaga fire.

După o lungă vară fierbinte, oamenii se simt mai liniștiți, mai buni, mai împăcați cu ei înșiși. Trăiesc un sentiment al împlinirii și știu, că timpul lor a stat sub semnul reușitei, al realizării unui vis...

Un vis, o așteptare, o speranță, toate, conturate în lumina de aur topit a unui început de toamnă.

Este 15 septembrie, ziua cea mare, când școlile deschid porțile, ca niște brațe părintești pentru toți copiii țării.

La Școala Nr.3 din comuna Doicești, Dâmbovița, s-au adunat de dimineață, vârstele... Mai mari și mai mici, cu fețele înflorite în zâmbet, cu emoție și cu bucurie, elevii trăiesc deopotrivă frumusețea unică a acestui moment.

Printre prichindeii clasei întâi, se află și Drăghiciu Bianca Elena, o fetiță sfioasă, drăgălașă și cuminte. Și-a pus în ghiozdanul cel nou, toate visele copilăriei, țesute din raze de lumină, din speranțe și din așteptări.

Pentru o clipă închide ochii și vede stăruind într-o rază, chipul blând al mamei, care ar fi putut să fie lângă ea, în ziua acestui frumos început. Ar fi putut dacă... întrupat în lacrimă, chipul drag al mamei s-a topit într-o clipă printre gene....

Trezită din visare. Bianca aude chemarea cristalină a unui clopoțel, ca un glas de copil. Își privește

mirată colegii și sub privirile părintești ale domnului învățător, intră cu emoție în clasă. Micuții se așează cuminți în bănci și zâmbesc ștrengărește manualelor, care îi așteaptă, să soarbă treptat după puterile lor, din pagini minunate, apa vie a cunoașterii.

Bianca simte o bucurie, cum nu mai trăise până atunci.... Totul se întâmplă ca într-o poveste, în care zâna cea bună, îi împlinise toate dorințele. Are acum tot ce a visat: un ghiozdan nou, o uniformă

școlară, rechizite, cărți și jucării. Îi place să creadă, că îngerii au coborât pe o rază, în căsuța ei sărăcăcioasă, și au preschimbato visul ei în miracolul acestui început. I-au luminat zilele copilăriei, i-au alungat suferința și i-au șters lacrimile, așa cum numai tatăl ei știe să o facă, cu toate că a primit atâtea lovituri nedrepte de la viață într-un timp scurt.

Și îngerii aceștia, la care se gândește Bianca, sunt oamenii cu sufletul de aur, care vibrează puternic în fața suferințelor și a nevoilor celor de lângă ei.

Consiliul Director al CARP Pucioasa, sub îndemnul domnului Președinte Dragomir Diaconescu, au împlinit cerințele unor oameni aflați la nevoie, înțelegând, că numai ajutându-ți aproapele te raportezi la dimensiunea umană, prin care viața capătă alte valențe.

Au ajutat un copil sărman să meargă la școală, asigurându-i toate cele necesare unui început, pregătind-o astfel pentru primul ei zbor. S-ar putea crede că Bianca-Elena este copilul de suflet al acestor oameni minunați, care au venit să o ajute și să o sprijine necondiționat.

Și toți cei care au avut nevoie de sprijin, l-au găsit aici, la CARP Speranța din Pucioasa. Acest Consiliu Director împreună cu toți membri Asociației au stat mereu aproape de sufletele oamenilor, au rămas un adevărat model de viațuire și de atitudine civică.

În această mare comunitate a pensionarilor din orașul nostru, am învățat să credem, să sperăm, să iubim, să rămânem cu adevărat oameni, să mergem drept pe acest drum al vieții, până la capăt.

**CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR
"SPERANTA" PUCIOASA**

ROMANIA, Pucioasa, jud. Dambovită, str. Avram Iancu nr. 13, cod 135400

Telefon/fax: 0245760796, E-mail: casadeajutor_DB@yahoo.com, Pagina Web: carp-speranta.ro

Pagina Facebook : Carp Speranta Pucioasa

DESPRE UNIRE, AJUTOR ȘI ÎNTRAJUTORARE

Suntem ceea ce suntem deoarece avem viață. Viața este cel mai frumos fenomen din univers și ea este – deocamdată - întâlnită numai pe planeta noastră, în fruntea tuturor speciilor de pe pământ se află omul.

Viața omului în societate nu a fost, nu este și nu va fi niciodată ușoară; sunt multe greutăți, multe necazuri, unele venite din natură (seceta, inundații, uragane, cutremure, alunecări de pământ etc.) altele create de om contra semenilor săi (războaie, ocupații, genocid, exploatare, dominare teritoriale – înlocuită de un timp de dominare economică, diferențiere prin bogăție etc.).

Aceasta din urmă – diferențierea prin bogăție – prin avere a făcut ca încă de la începuturile istoriei să apară pe pământ două grupuri de oameni: săraci (foarte mulți), bogați (foarte puțini).

Din timpuri imemorabile – oamenii slabi au știut că dacă se unesc, vor capta țările – cei slabi unindu-se în familii - sau unit după venituri, după ținuturi sau etnie; țări întregi s-au unit și au căpătat o putere nebănuită.

Săracii, și cum cei mai mulți sunt săraci, sunt pensionarii (categorie socială mereu defavorizată) și-au unit veniturile mici și au devenit tari într-ajutorându-se între ei prin înființarea organizațiilor asociative – acestea au luat ființă în urmă cu peste două secole, fiind asocieri pentru ajutorarea financiară și deces a membrilor săi, muncitorii mai ales.

Principiul asocierii financiare s-a implementat atunci când s-au creat condițiile necesare - și la țară prin înființarea băncilor populare - în țara noastră avem cazuri de organizări asociative în Transilvania, de pe la anul 1770.

Sub toate regimurile, chiar și cel comunist (vezi decretul 358/1949 - privind înființarea CAR pe lângă sindicate și decretul 204/1951, Legea 13/1972 privind înființarea CAR ale pensionarilor) aceste organizații au existat și și-au făcut datoria lor: ajutor financiar pentru cumpărături, tratamente medicale, operații, deces acordate la nevoie membrilor săi.

Mai de curând prin Legea nr.540/2002 și decret nr.768/2002 precum și prin legea 248/2011, s-au legiferat CAR ale Pensionarilor, la care s-a adăugat Legea 502/2004 privind asociațiile de orice fel ale Pensionarilor.

CAR ale Pensionarilor sunt în zilele noastre adevărate centre sociale, în jurul cărora s-au adunat pensionarii, pătura din populația țării noastre cea mai defavorizată, cea mai necăjită, aproape să zicem - nedorită.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „SPERANȚA” din Pucioasa are la 31 octombrie 2017 un număr de 18.054 de persoane ca membrii activi și îndeplinesc cu demnitate, cinste și dreptate misiunea ce i-a fost încredințată de fondatorii săi în urma cu 60 de ani.

Pe lângă împrumuturile ce le fac membrii săi – din fondul social (cotizația acumulată de fiecare membru denumită fond social) care la data de 31 octombrie 2017 reprezintă suma de 27.902.284 lei adică un fond social mediu pe membru în valoare de 1.550 lei /membru.

În primele 10 luni ale anului 2017 s-au acordat un număr de 6.782 împrumuturi.

Dobânda medie la împrumuturile acordate în anul 2016 – a fost de 7,45%.

Președinte, **DIACONESCU DRAGOMIR**

Și ninge aici în munți

*Și ninge-aici în munți, schizofrenie albă
Un cer ca de papirus stă gata să mă soarbă
Mă mai aștepți sau poate copitele de cerb
Nepotcovite zvonuri din gândul tău mă șterg*

*Cohorte de năluci se mișcă în ninsoare
Tresar agonizând molizii în picioare
Un aisberg rebel îmi bubuie în cord
Și-aud mugind de foame, renii, la polul nord*

*Cum aș dori să plec, iubito, chiar acum
Dar nu văd nicăieri vreun început de drum
Spre tine să mă poarte, din ger să mă aduni
Și să mă duci în casa în care crești lăstuni*

*Să-nchizi grăbită ușa și să îi pui zăvorul
Apoi să tragi la geam, pe dibuite, storul
Să nu mai văd afară, să nu mai știu să ies
Tu să mă vindecî, tandră, de silă și de stres*

*Cum aș dori să plec, iubito, chiar acum
Dar nu văd nicăieri vreun început de drum
Și ninge-aici în munți, schizofrenie albă
Un cer ca de papirus graniții stă să-i soarbă*

Iarna ca un gând

*e iarnă
se aude îngroșându-se gheața
sub lumina ce se sparge în cioburi cenușii
aerul vibrează și taie ca sfârțul de bici
iar copacii, sfeșnice cu luminile stinse
se aplecă icnind
peste sângele limpede al pământului
încremenit în izvoare
cerbii își pierd fără soroc podoabele
amestecându-și mugetul disperat
cu acela fără de margini al zăpezii
ca niște crengi negre corbii își frâng zborul
în omătul mototolit de vânt
și puii le mor în ouăle plesnite de ger
iarba încolțește invers
căutând un cer mai blând
au degerat până și cuvintele
strivite sub copita despicată a iernii
iar versurile scrise pe zăpadă
le acoperă o altă zăpadă
și e frig, și e frig, și e frig...*

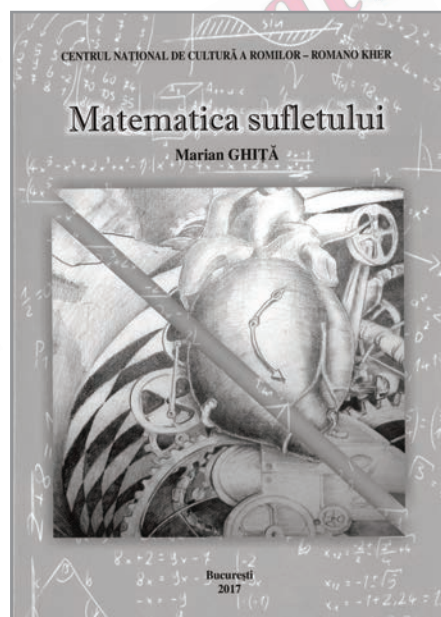
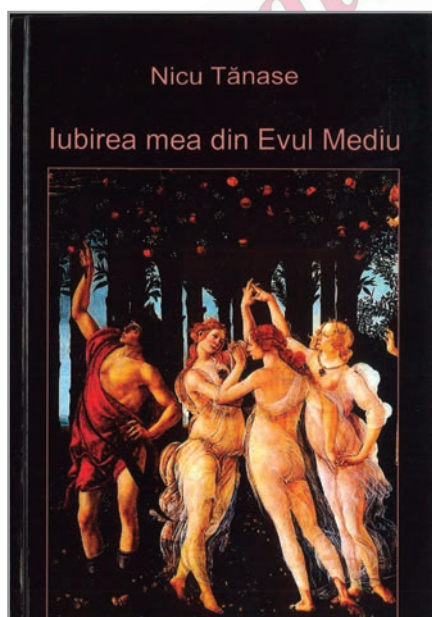
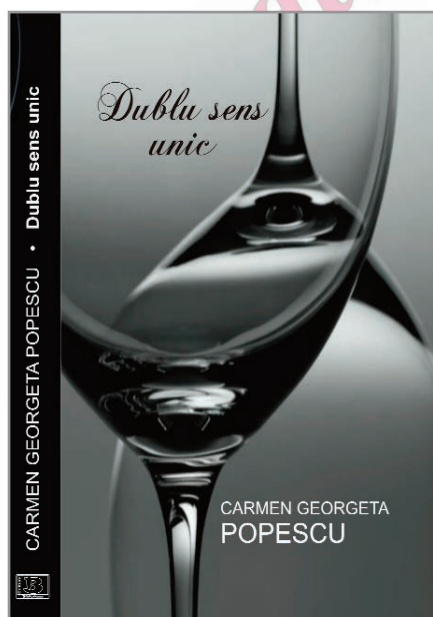
Ion Iancu Vale

Ion Iancu VALE

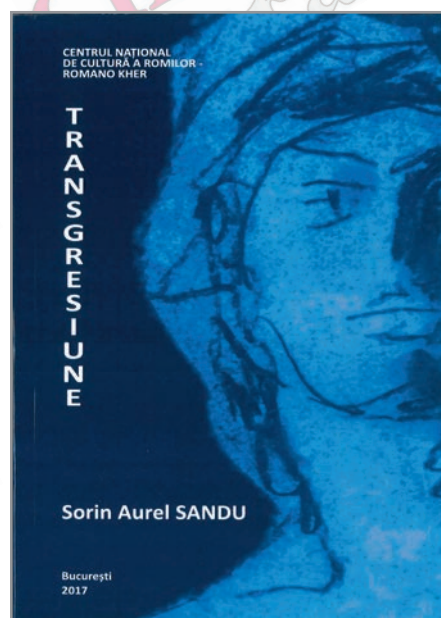

In prag de sărbători, cu pacea, lumina și căldura în suflet,
vă dorim să aveți parte de zile minunate, de un Moș Crăciun darnic și bun,
să vă bucurați și să așteptați anul ce vine. Un an mai bogat în împliniri,
mai înalt în aspirații și plin de succese.
Crăciun Fericit și La Mulți Ani!

Cu stimă și prietenie,
Președinte
D. Diaconescu

Cărți noi în biblioteca revistei Climare literare

Cogito

„Când faci un bine, evită să dai de știre,
iar când faci un rău, evită să prinzi de știre”